LAIVO REDAKCIJA
4545 W.63RD ST.
CHICAGO,ILL. 60629

DARBININKAS

LVI NO. 53 | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGPIŪTIS - AUG. 18, 1971 | 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 | 10 CENTŲ

Nauja ūkinė politika: laikinis algų-kainų įšaldymas

Svetur nuklydęs doleris nebebus išperkamas auksu: pakelti muitai, mokesčiai naikinami ar pertvarkomi

(sp) — Kaip žaibas iš giedro dangaus buvo sekmadienio vakaro prez. Nixono pranešimas, kad administracija keičia Amerikos ūkinę politiką. Ir keičia taip, kad bus paliestas ir dolerio santykiavimas su kitų kraštų valiutomis.

Krašto viduje besitaikstantieji būti kandidatais sekančiuose prezidento rinkimuose ir kai kurių ūkinių hipotezių atstovai iki apalpimo vanojc prez. Nixoną, kad jis atsisako įvesti kainų - atlyginimų kontrolę, lyg toji viena priemonė būtų magiškas vaistas infliacijai staiga ir pilnai sutvarkyti.

Užsienio valstybėse, kurių bankų seifai plyšo nuo dolerių gausybės, priekaištavo Amerikai, kad ji netvarkanti savo užsienio prekybos deficito, kuris pradėjo atsirasti ne vien dėl Amerikos kaltės, bet ir dėl kai kur prasidėjusio Amerikos prekių boikoto, ir dėl vis dar tik vienos Amerikos padengiamų išlaidų kitų kraštų laisvei saugoti.

Naujoji ūkinė politika duoda atsakymus abiem priekaištam.

Monetarinė politika. — Tarptaut. transakcijų spekuliantai Europoje jau kelintas mėnuc sistematiškai keitė dolerius vieną kartą į vokiečių markes, kitą kartą į prancūzų frankus, dar kitą kartą į šveicarų, belgų, olandų valiutą. Pagal seną susitarimą, tos valstybės turėjo pirkti dolerius, kurių joms nereikalingą perteklių, reikalui esant, Amerika turėjo atsiimti mokėdama auksu, kurio kaina irgi buvo nustatyta — 35 dol. už unciją. **Dabar nuo šito įsipareigojimo Amerika atsisakė — tarptautinėse transakcijose doleris atkabintas nuo aukso.** Tuo mostu pakeista visa pasaulio monetarinė sistema, kurios pagrindai buvo padėti 1944 m. Bretton Woods (susirinkimo vietovės vardas) susitarimais. Tai buvo gera politika pokariniam laikui, kada Amerikos pilamais bilijonais (Marshallo planas) atsistatinėjo karo sugriautas tarptautinis ūkis. Jam prakutus, prasidėjo ne tik varžybos su Amerikos užsienio prekyba, bet daug kur prasidėjo varžymai - Amerikos prekei patekti lygiomis teisėmis į tų kraštų rinkas. Ir tai prisidėjo prie Amerikos užsienio prekybos deficitinio balanso. Kovai su šiuo reiškiniu naują politiką skelbdamas, prez. Nixonas taip pasakė: "Pastovumas ir lygus traktavimas kiekvienam partneriui reikalingas. Aš esu pasiryžęs daboti, kad Amerikos doleris niekada nebepatektų į tarptautinių spekuliantų nelaisvę".

Kalba prez. Nixonas

Vidaus ūkio politikoj padaryti sekantieji patvarkymai.

1. Kainos, atlyginimai ir nuomos įšaldomi 90 dienų. Sudarytas atskiras organas tą išaldymą administruoti ir padaryti pasiūlymų dėl kainų ir atlyginimų stabilizavimo 90 dienų pasibaigus. Korporacijos raginamos įšaldyti dividendus.

2. Mokesčiai. — Prezidentas prašys kongresą panaikinti 7 proc. akcizo mokestį, dabar mokamą už kiekvieną parduotą automobilį. Pajamų mokesčių mokėtojai 50 dol. padidintą kiekvienam asmeniui neapmokestinamą sumą galės pradėti taikyti metais anksčiau — vietoj nuo 1973 m. sausio 1 tas pakeitimas pradės veikti nuc 1972 m. sausio 1 d. Įvedamas naujas 10 proc. investavimo kreditas vieniems metams, kuris sumažinamas iki 5 proc. sekančiais metais už tas sumas, kurios bus išleistos pirkti naujoms mašinoms ir kitokiems įrankiams, pagamintiems Amerikoje ir iš vietinių medžiagų. Už tos rūšies užsienines prekes kreditas neduodamas.

3. Muitai. — Visoms iš užsienio įvežamoms ir dabar apmuitinamoms prekėms muitų rinkliavos padidinamos 10 procentų. Šis nuostatas netaikomas ikšiol be muito įleidžiamoms prekėms (kava) ir toms kurios patenka Amerikon pagal sutartas kvotas (cukrus).

4. Valstybės išlaidos. — Šių fiskalinių metų biudžeto išlaidos bus sumažintos 4.7 bil. dol. Federacinių tarnautojų skaičius mažinamas 5 proc. (atleidimų nebus, bet pensijos sulaukę turės trauktis, jų vietos naujais nebus užpildomos). Feder. tarnautojams padidinti atlyginimai pradės veikti ne nuo 1972 m. sausio 1, bet pusmečiu vėliau. Tolimesniam laikui bus nukelti mokėjimai pagal revenue-sharing ir welfare reformos programas, bet abi šios programos kongreso dar nepriimtos. Išlaidos užsienio kraštams remti sumažinamos 10 proc.

Kaip visa tai atsilieps į infliacijos tramdymą, nedarbo mažinimą, ūkinės veiklos kilimą ir tarptautinės spekuliacijos doleriu sustabdymą, pradės rodytis tik po kelių mėnesių. Tada bus apsispręsta, ką toliau daryti: palikti dar senas priemones ar naujų paieškoti.

Buvo pasigirdęs vienas balsas, kad netiesioginiai nuvertintas Amerikos doleris, bet iždo sekretorius užtikrino, kad tokia nuomonė klaidinga. Rimtieji ekonomistai, bankininkai, ūkinių dalykų profesoriai naujus patvarkymus sutiko palankiai, išskyrus tik vieną Galbraithą, kuriam patiko kainų - atlyginimų įšaldymas, bet nepatiko biudžeto išlaidų sumažinimas. Iš kongreso viskas nepatiko tik vienam sen. McGovern, kuris nori būti sekančiu prezidentu, bet nebeteko medžiagos prez. Nixonui kritikuoti ir niekinti.

Sadatas ir Maskva — dvigubas matas

Kairas. — Kai reikalas kariškas, Egipto prez. Sadatas ir Maskva gincų neturi. Atsitinka priešingai, jei reikalas politinis. Štai du naujausi pavyzdžiai.

Kai Sudane komunistai jau rodės laimį sukilimą, Sovietų ambasadorius paragino Sadatą naująji režimą tuojau pripažinti. Užuot išpildęs ambasadoriaus prašymą, Sadatas pasiuntė į Sudaną transporto lėktuvus kariams į sostinę iš provincijos bazių suvežti. Ir tai nulėmė komunistų rengto sukilimo sužlugimą.

Kai pralaimėję sukilėliai buvo gaudomi, areštuojami, teisiami ir šaudomi ar kariami Sovietų ambasadorius nauja nota ragino Sadatą juos užtarti. Sadatas ir vėl nepaklausė — vietoj to sukvietė partijos centrinį komitetą ir uždarame posėdyje pranešė, ko Maskva iš jo reikalavo ir kodėl jis to reikalavimo neišpildė. Ta proga jis paskelbė ir savo naują "doktriną": Egiptas niekad netaps komunistine valstybe. Egiptas niekad nepripažins komunistinės vyriausybės jokiame arabiškame krašte. Bet dėl Sudano įvykių Egiptas negriaus draugiškų santykių su Sovietų S-ga.

Nixono politika V. Vokietijos spaudoje

(sp) — Prez. Nixono pranešimas apie kelionę į Pekiną buvo komentuotas net mažiausiam V. Vokietijos laikrašty. Čia parinktos ištraukos atstovauja visas geografines sritis ir visas politines kryptis. Nuostabu tai, kad šiuo klausimu jų nuomonės veik nesiskiria.

Handelsblatt (Duesseldorf): "Pekino - Washingtono suartėjimas mes šešėlį ant Amerikos - Japonijos santykių, Sovietuose sukels nerviškumą, gal net paniką, nudels Nixono derybas su Maskva, nes dabar ji panorės kiečiau derėtis... Nixono naujoji politika yra drąsi, tačiau jis neturi užmiršti, kad ji ir rizikinga. Prieš Nixono pranašaujamą taikos periodą dar gali būti ir sąmyšio periodas".

Frankfurter Allgemeine: "JAV prezidento lankymosi Pekine laikas supuls maždaug su prezidento rinkiminės kampanijos pradžia. Šituo atžvilgiu Kinijos komunistai Nixonui pasitarnaus. Pekino vadovybė mano, kad Nixono politika Kinijos atžvilgiu yra lankstesnė, negu ji būtų tokio prezidento, kuris daugiau domisi Atlantu, negu Pacifiku. Todėl Pekinas norėtų, kad jis vėl būtų išrinktas".

Die Welt (Hamburg): "Atrodo, kad Pekinas siekia Laoso, Kambodijos ir P. Vietnamo neutralizacijos, kad jo įtaka nebūtų iš ten visai išstumta. Pagirtini Nixonas ir Kissingeris, kad jie tai suprato. Dvidešimt penkerius metus trukęs nepasitikėjimas ir šaltasis karas turi būti pašalinti. Bet tai bus pats didžiausias bandymas, su kokiu JAV užsienio politika buvo kada nors susidūrusi".

Sueddeutsche Zeitung: "Nežiūrint ką galutinai Nixonas bus laimėjęs, siųsdamas Kissingerį į slaptąji kinų pasaulį, pati misija visgi yra taktikos šedevras".

Frankfurter Rundschau: "J. A. V. vyriausybė galop suprato, kad Kinija ilgiau nebegali būti izoliuota. Laikyti amžinai trečdalį pasaulio žmonių uždarytą nepaliečiamųjų stovykloje yra nenatūralu ir pavojinga".

Hessische Allgemeine: "Pakvietimas į Pekiną neabejotinai sumažina JAV - Kinijos susidūrimą. Ir tai artina Vietnamo karo galą bei pranašauja naują jėgų konsteliaciją Tol. Rytuose".

Hannoversche Presse: "Paskutinėmis savaitėmis pasaulis pamatė naują Nixoną; žmogų su valstybininko profiliu. Vis labiau ir labiau ryškėja, kad sekančiu JAV prezidentu vėl bus Richard M. Nixonas".

Indija remia Pakistano suskaldymą Ji labai remia Bengalijos sukilėlius

New Delhi. — Draugiškumc sutartimi užsitikrinusi Maskvos pagalbą susikirtimo su Pakistanu atveju, Indijos vyriausybė, manoma, atkakliai sieks Bengalijos valstybės — Bangla Desh — įkūrimo R. Pakistano teritorijoj. Dabar jau visi žino, kad Indijos pagalba Bengalijos Išlaisvinimo armijai yra didelė: jos daliniai turi prieglaudą Indijoje, ten jie apmokomi kariškai, gauna reikalingus ginklus ir amuniciją, o prie Indijos sienos ir Indijos karinių lėktuvų ugnies paramą.

Gromykai paliekant Indiją pc sutarties pasirašymo, abi valstybės specialiu komunikatu pareiškė, kad R. Pakistano klausimas turi susilaukti tik politiško, o ne kariško sprendimo. Tai reiškia, kad Maskva prisidėjo prie Indijos dėl nepriklausomos Bengalijos įkūrimo. Dabar lauktina, ką pasakys Pekinas, norėdamas paremti savc sąjungininką Pakistaną.

Reikalai taip susipainiojo, kad nė Maskva, nė Washingtonas nebegali būti tarpininku tarp Indijos ir Pakistano. Maskva išsijungė pasirašydama sutartį su Indija, Washingtonas neteko Indijos malonės nenutraukdamas Pakistanui ūkinės ir karinės pagalbos.

NEW YORKO ŽINIOS

Lindsay perbėgo

— Iš Colorado kalnų atostogų sugrįžęs, New Yorko meras Lindsay pranešė, kad jau perbėgo į demokratų partiją, kurioje būdamas bandysiąs organizuoti naujo tipo krašto vadovybę. Ir prisipažino, kad jo 20 metų darbas respublikonų partijoje laikytinas nepavykusiu, nes ten esantieji liberalai buvę konservatorių nustelbti. Jau seniai kalbama, kad jis bandysiąs sekančiais metais gauti demokratų partijos nominaciją prezidentūrai, bet tai yra tik maskavimas visų Lindsay silpnybių, kurias jis parodė visoj nuogybėj tvarkydamas New Yorko miesto reikalus.

Neteisėtos pašalpos

— Už 10,000 dol. valstijos pasamdytas vienos privačios mokyklos tyrimų centro direktorius dr. Bernstein rado, kad 1969 m. New Yorko miesto welfare departamentas mokėjo pašalpas ir 60,000 asmenų, kurie pagal savo pajamas neturėjo teisės tos pašalpos gauti. Raportas jau įteiktas departamentui, bet jo vadovybė mano, kad radinys netikras, nes savc išvadoms padaryti revizoriai naudoję klaidingus duomenis ir klaidingus metodus.

Panašūs nusikaltimai paprastai New Yorko miesto įstaigose nesusilaukia kaltininkų sutvarkymo, bet kadangi į ši reikalą yra įsivėlusi ir gubernatūra, tai gal šį kartą miesto labdaros skyrius bus priverstas į tą reikalą rimčiau pažiūrėti.

— **Revoliucinis tribunolas** Egipte rugp. 25 d. pradės nagrinėti bylas sąmokslininkų, kurie šį pavasarį bandė pašalinti prez. Sadatą ir pasigrobti valdžią. Bus vėl susidūrimas su Maskva, nes teisiamųjų tarpe yra Maskvos draugų.

— **Indijos premjerė Gandhi** pradėjo ieškoti pagalbos R. Pakistano sukilėliui šeichui Rahman nuo mirties išgelbėti. Jo byla turėjo būti pradėta nagrinėti specialiam karo teisme uždaromis durimis, bet atrodo, kad skelbtu laiku ji neprasidėjo. Jis kaltinamas kaip krašto išdavikas. Sakoma, kad iš Washingtono yra nuėjęs paraginimas teismą pakeisti derybomis ir susitarti didesnic tikslo siekiant — neduoti Rusijai progos giliau įsitvirtinti toje Azijos dalyje.

— **Rumunijos vadai** praneša, kad stiprinsią santykius su Pekinu. Šis pareiškimas labai skausmingas Maskvai, kuriai Pekino artėjimas su Washingtonu tebėra sunkiai virškinamas smūgis.

— **Prie Sirijos - Jordano sienų** įvyko karinis susirėmimas. Kas ten ką darė — tebėra neaišku, bet rezultatai stiproki: Sirija nutraukė santykius su Jordanu ir uždraudė jo civiliams lėktuvams skristi per jos teritoriją.

Pekinas persvarsto savo užsienio politiką, bet dar neaišku, ar nori ką keisti

(sp.) — Ilgiausią ir labiau organizuotą Kinijos premjero Chou En-lai pareiškimą - pasikalbėjimą ikšiol yra išgavęs James Reston, vienas iš vyriausių NYT redakcinio kolektyvo narių. Pasikalbėjimą, kuris jau išspausdintas, Reston palydi savo komentaru, iš kurio imame žemiau sekančias mintis ir ištraukas.

"Kinija tikrai persvarsto savo užsienio politiką, bet dar neaišku, ar ji ją keičia. Bet labai aišku, apie ką ji norės kalbėtis su prez. Nixonu, kai jis atvyks sutartam pasitarimui".

Chou En-lai nesigailėdamas ryškino Kinijos vyriausybės siekius, bet vis atsiminęs nuotaiką švelnindavo priminimu kad tie Kinijos reikalavimai-siekiai nebūtinai turėtų būti sutvarkyti šių pasitarimų metu.

Ko dabar nori:

Štai Kinijos programa: "Ji nori atgauti Taiwaną; ji nori sustiprinti savo saugumą Amerikos karinių pajėgų pašalinimu iš pietryčių Azijos ir P. Korėjos; ji nori pašalinti masinius Sovietų karinių pajėgų telkinius nuo savo šiaurinių sienų; ji nori užtikrinimo, kad Japonijos ūkinė ir karinė galybė nepasidarytų vyraujanti Pacifiko baseine; ji nori, kaip ji mano, jai priklausančios vietos J. Tautų Saugumo Taryboje".

Tų tikslų ji ikšiol negalėjo pasiekti nė diplomatinės izoliacijos politika, nė Maskvą ir Washingtoną laikydama priešais, nė masine revoliucine propaganda namie ir užsieny. Per tą laiką Kinija pajėgė teroru priversti gyventojus dirbti ir gyventi drausmingai, šiek tiek padidino žemės ūkio ir pramonės gamybą, ištrūko iš Maskvos priklausomybės, pasidarė kelis eksperimentinius atominius ginklus, bet jos jėga ir įtaka pasaulyje tebėra tokia maža, kad sakosi bijanti karinės grėsmės iš šiaurės ir pietryčių, ūkinės grėsmės iš Japonijos.

"Tokioje padėtyje būdama, Kinija turi apsispręsti ką toliau daryti: pasitelkusi ideologinį karštį tęsti izoliaciją ir siūlyti savo revoliucinę vadovybę pasaulio alkaniesiems, ar bandyti daryti paliaubas su Washingtonu ir siekti šiokio tokio susipratimo su Maskva arba gerinti santykius su

Amerika — pirmas bandymas

Išeina, kad pirmam bandymui ta kryptimi pasirinktas Washingtonas. Ir tai nuosekiu, nes tik Washingtonas dabar daugiausiai gali Kinijai padėti. Juk Amerikos įtakoje yra Taiwanas, jos įtakoje dar yra Japonija, tik Amerika gali suorganizuoti reikiamus balsus Pekino reikalam J. Tautose sutvarkyti. Nestebėtina, kad Pekinas priėmė ištiestą prez. Nixono ranką, kad galėtų patirti, kiek toli su juo galima nueiti savų, kad ir ne visų, tikslų siekiant.

Pekino vadovai žino, kad jie gali apie Ameriką niekus kalbėti, bet jie nieko jai negali duoti, nebent padėti Nixonui laimėti prezidentūrą antram terminui. Bet dabar išryškinti Pekino reikalavimai yra tokie dideli, kai kurie net jiems patiems nenaudingi (bijo Rusijos ir Japonijos, bet kalba apie Amerikos karinių pajėgų iš pietryčių Azijos ištraukimą), kad jų dabar dar niekas negali patenkinti. Prez. Nixono sutikimas tartis visais klausimais yra geras dalykas, bet visai kitas klausimas yra Pekino reikalavimų sąrašas. Neužtenka žinoti, ko Kinija nori iš pasaulio, reikia dar žinoti, kuo ji pati nori ir gali prisidėti prie geresnio jo susitvarkymo. Ji negali apsiriboti vien tik Amerikos ir Rusijos kaltinimu, ji turi ir savo nuodėmes išpažinti, ir tik tada su visais bandyti saugesnį ir žmoniškesnį gyvenimą visiems suorganizuoti. Apie tai pirmiausia turėtų patirti prez. Nixonas savo pasitarimuose su Pekino vadais.

Skaitant rekorduotus Chou En-lai pasikalbėjimus su J. Reston ir kitais prieš ji, neatsiginamai lenda mintis, kad didžiausias jo rūpestis dabar tik vienas — kad tik niekas nesugriautų prez. Nixono kelionės į Pekiną.

Tėv. J. Gailiušis išvyksta į P. Ameriką

Po 150 metų dalyvauja ir lietuviai

Pranciškonų provincijolas T. Jurgis Gailiušis rugpiūčio 22 išvyksta į Kolumbiją, kur Medelino mieste rugpiūčio 23 prasideda viso pranciškonų Ordino provincijolų suvažiavimas — Generalinė Kapitula. Kapituloje dalyvaus per 200 provincijolų, daugelis ekspertų ir nemažas skaičius šakotos pranciškonų veiklos žinovų. Suvažiavimas tęsis 5 savaites, kurio metu bus daugiausia dėmesio skirta pranciškonų misijoms, mokslo įstaigoms, auklėjimo bei pašaukimų problemoms, liturginiams ir teisiniams Ordino klausimams.

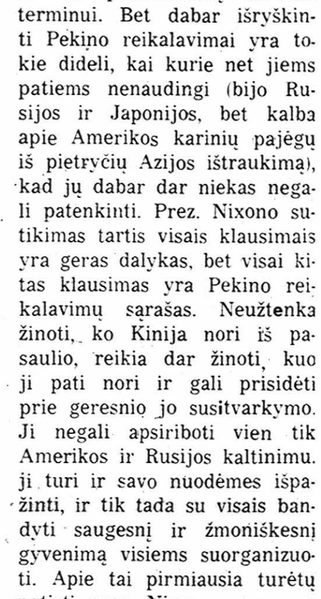

Tėv. Jurgis Gailiušis, O.F.M., pranciškonų provincijolas, išvyksta į P. Ameriką.

Reikšminga, kad šių metų Ordino Kapituloje po 150 metų pertraukos pirmą kartą dalyvauja ir Lietuvos pranciškonų provincijolas. Jau pereito šimtmečio viduryje caristinė Rusija nebeleido Lietuvos pranciškonams vykti į visuotinius Ordino suvažiavimus, o Nepriklausomybės laikotarpyje Lietuvos pranciškonai dar nebuvo spėję išaugti į tokią provinciją, kuri turėtų teisę ir balsą generalinėse kapitulose. Tik šį pavasarį Lietuvos Šv. Kazimiero Provincija buvo pakelta į tokį rangą, kuri jau turi lygias teises su didžiomis Ordino provincijomis. T. Jurgis Gailiušis dabar atstovaus viso pasaulio lietuvius pranciškonus ir kapitulos metu dirbs už geležinės uždangos esančių provincijolų sekcijoje.

Pasibaigus susirinkimui, T. Jurgis Gailiušis lankys dar Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos, Meksikos ir kitų valstybių pranciškonų vienuolynus ir ten esančias lietuvių kolonijas. Į Kennebunkportą jis grįš tik spalio mėnesį. Jam nesant namuose, provincijolo pareigas eis T. Placidas Barius.

Kandidatas raudonai skrybėlei

Lietuvių kunigo legenda Kolumbijoje (5)

STASYS YLA

Matutis — vyskupijos valdytojas

— Ar neturit ryšio su vyskupais, ar nebandot su jais diskutuot jautrių bažnytinių reikalų?

— Su vietos vyskupais mano ryšiai visada buvo geri. Dabar esu arkivyskupo taryboj. Ją sudaro 13 atstovų iš miesto ir kaimo klebonų, vienuolių provincijolų ir arkivyskupo skirtųjų. Aš antrą kartą esu arkivyskupo skirtasis atstovas 2 metams. Šalia tarybos posėdžių, tenka su arkivyskupu ir šiaip dažnai susitikti.

— Buvau girdėjęs iš vikaro, kad Jūs valdėt vyskupiją.

— Buvau 1959 metais paskirtas **Vicario delegato** valdyti Barranquilla vyskupiją **sede vacante.** Tada vysk. Francisco Gallego Perez buvo perkeltas į Cali ir, ligi buvo paskirtas naujas vyskupas, valdžiau vyskupiją du mėnesius. Daugeliui vietinių kunigų buvo staigmena šis paskyrimas. Aš gi ne kolumbietis, o jų tarpe buvo įtakingų dvasiškių. Dabartinis vyskupas German Villa Gavirie, eudistų kongregacijos vienuolis, vėl mane paliko savo delegatu administruot vyskupijai trim atvejais, po pusmetį ar mažiau, Vatikano II sesijų metu. Tai buvo 1962 rugsėjo 12 ligi 1963 sausio, 1963 m. rudenį ir 1964 metais. Vyskupui buvo priekaištų, kodėl nepaliko administruoti generalvikaro, kuris buvo įtakingas, nors ir senyvo amžiaus. Nesakyčiau, kad man ši pareiga buvo lengva, tačiau vyskupas buvo patenkintas. Teko vietoj spręsti įvairius reikalus ir laikyti nuolatinį ryšį su vyskupu, esančiu Romoje.

— Ar šalia kunigų tarybos turit kokių kitų organizuotų vienetų povatikaninio atnaujinimo reikalui?

— Turim vienuolių tarybą, bendrą vyrų ir seserų. Iš vyrų dalyvauja jėzuitai, pranciškonai ir eilė kitų.

— Ir kas jai vadovauja?

— Išrinko mane, nors, rodos, užtektinai turiu kitų darbų, ir išbuvau pirmininku koordinatorium dvejus su puse metų.

Pradėjau juoktis ir priminiau vieną lietuvį kunigą Amerikoj, apie kurį sklido gandai, kad, turėdamas eilę visuomeninių pareigų, jis dar ieško naujų — neapmokamų.

— Tas kunigas buvo žemaitis, o ir Jūs, rodos, iš Žemaičių. Ar tai nėra tipinga . . .

Juokėsi ir Matutis.

— Nežinau, ar tai tipinga žemaičiams, — kalbėjo jis. — Lig šiol galvojau, gal tai vokiškas bruožas pagauti principą ir greit jį pritaikyt, išvystyt, patobulint. Praktinis pajautimas . . . man užtenka mest žvilgsnį — ir suprantu. Pagriebiu paukštį lekiant, kaip sako ispanai. Gal turėjau būt inžinierius, ne kunigas, nes man patinka planuot, sakysim, kad ir kelius arba pravesti tiltus. Gal tai mano tėvo bruožas. Jis buvo savamokslis, bet geras mechanikas ir stalius, ir kartu žinomas smuikininkas ir dainininkas — bosas . . .

Žemaitiškas kamienas, lotynų auklėjimas

Matučio tėvas Antanas buvo Amerikoj apie 20 metų. Gyveno ir dirbo New Yorke, Chicagoj, Californijoj. Vedė Zuzaną Čižauskaitę. Grįžęs Žemaitijon, įsikūrė Kūlių parapijoj, Kūžaičių kaime, kur 1913 metais liepos 13 gimė sūnus Stasys, būsimasis kunigas. Palikusi tris vaikus (dar dvi dukras) žmona mirė 1917 metais. Tėvas, šalia 35 ha ūkio, bandė laimę, kurdamas savo dirbtuvėlę Plungėje. Sūnus, baigęs

Taip atrodė kun. Matutis, atvykęs į Barranquillą prieš 25 metus.

pradžios mokyklą Kūliuose, toliau lankė Plungės progimnaziją. Čia susitiko vieną draugą, kuris ketino vykti į Kauną pasimatyti su kun. Skelčiu —saleziečiu; jis norėjo būti kunigu. Ir Matutis planavo vykti į Telšių seminariją, tačiau tėvas nebuvo tam palankus. Sūnus papasakojo, ką girdėjo iš draugo, kad Italijoj saleziečiai turi gerų amatų mokyklų ir priima lietuvius mokytis.

— Jei nori išmokt mechanikos, važiuok! — pritarė tėvas.

Ir sūnus 1930 metais išvyko. Po ketverių metų jis buvo pasiųstas iš Italijos į Equadorą, Pietų Amerikon. Čia Cuenca mieste 1935 - 36 m. atliko novicijatą ir 1938 m. baigė filosofiją. Amžinuosius saleziečių įžadus padarė 1939 vasario 24. Trejus metus dirbo misijose Mendez, rytų Equadore. Misija buvo tropiškuose miškuose, toli nuo civilizacijos. Į artimiausią miestelį tekdavo mulais joti 2 dienas. Dirbo prie saleziečių vyskupo Domingo Comin — talkino prie statybos darbų, kelių pravedimo, mokytojavo mokyklose. Po to ketvirtuosius metus buvo provincijinio namo generaliniu asistentu ir amatų mokyklos bendrabučio vedėju Quito mieste (krašto sostinėje). Čia 1942 m. pradėjo teologijos studijas ir tęsė dvejus metus. Po to pasiprašė perkeliamas į Kolumbijos Bogotą, kur baigė trečiuosius ir ketvirtuosius teologijos metus. Kunigu 1945 gruodžio 2 d. įšventino tas pats misijų vyskupas Domingo Comin. Po mėnesio buvo paskirtas į Medelliną, saleziečių amatų mokyklos mokslo patarėju. Amatų čia mokėsi subrendę vyrukai, kuriuos ne bet kas galėjo suvaldyti. Kartą jie buvo primušę jugoslavą salezietį, bendrabučio vedėją.

— Pirmą dieną užėjau į dirbtuves pasižvalgyti, — pasakoja Matutis. — Vyrukai mane ignoravo. Stalių skyriuje mėtėsi ant stalo vinys 5 colių ilgio. Aš pradėjau jom žaisti ir vienu kirčiu persmeigiau lentą. Vyrukai sužiuro. Vienam iš jų tuo metu iškrito ant grindų 5 centai. Aš pasilenkiau, pakėliau ir pirštais sulanksčiau. Vyrukai nuščiuvo ir nuo to laiko pasidarė draugai. Jokių sunkumų dėl disciplinos su jais man nebuvo. Po metų mane paskyrė mokyklos ekonomu. (b. d.)

PRANEŠIMAS

Lietuviškoje visuomenėje platinamas "memorandumas", liečiantis Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą, jos vedamą politinę liniją ir Alto bei Alto pirmininkų nusistatymą Lietuvos laisvinimo darbe, yra labai neigiamas reiškinys mūsų visuomenėje. Antano Mažeikos parašytas tik jam vienam težinomais tikslais, "Darbininko" komentuotas ir vieno laikraštuko perspausdintas "memorandumas" parodo tik vieną tikslą pakenkti bendrai lietuviškai kovai su Lietuvą ir lietuvius naikinančiu komunistiniu okupantu ir sumaišyti mūsų visuomenę Lietuvos laisvinimo darbe.

Minėtas "memorandumas" visiškai neteisingai apibūdina Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą ir sąmoningai bando Altui ir jos pirmininkams primesti visiškai nedarytas intervencijas. Turint tokių asmenų mūsų tarpe, nenuostabu, kad Lietuvos laisvinimo darbas daug sunkiau eina į priekį, nes svetimieji mūsų gin čius išnaudoja savo naudai.

Amerikos Lietuvių Taryba

Liepos mėn. 31 d., 1971.... ....

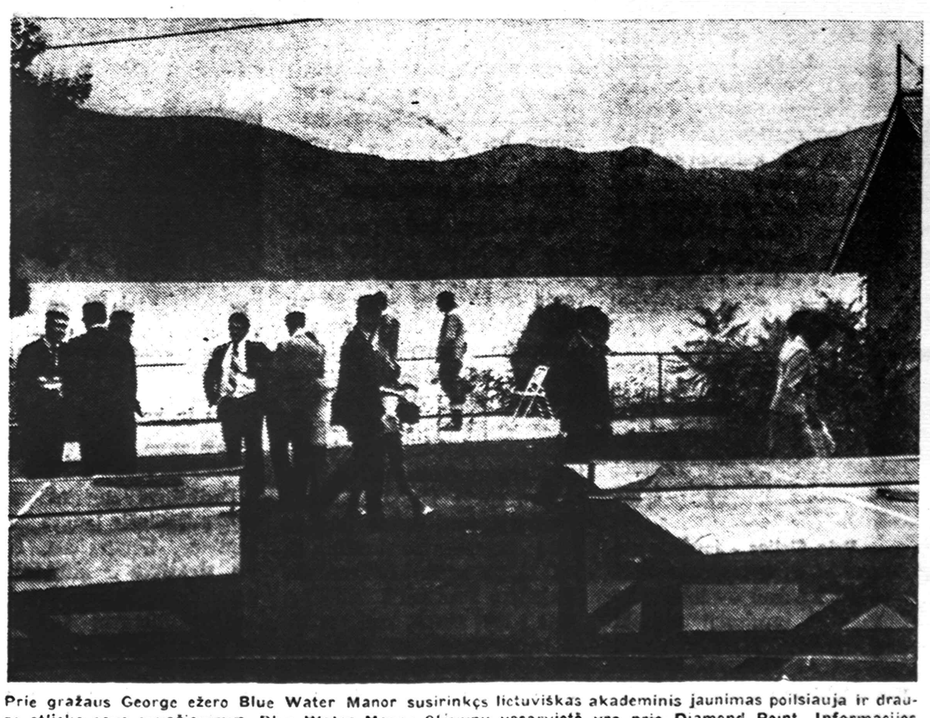

Prie gražaus George ežero Blue Water Manor susirinkęs lietuviškas akademinis jaunimas poilsiauja ir draugе atlieka savo suvažiavimus. Blue Water Manor Slyvynų vasarvietė yra prie Diamond Point. Informacijos reikalais rašyti: Blue Water Manor, Diamond Point, N. Y., 12824, tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. V. Mažeiko

Respublikinių tarnybų beliko tik 5

Tariamas okup. Lietuvos parlamentas — Aukščiausioji taryba š. m. liepos 15 "išsirinko" prezidiumą (iš viso 15 asmenų) ir "sudarė" ministrų tarybą.

Šiais metais "sudarytoji", tiksliau — partijos padalinio Lietuvoje paskirtoji "Ministrų taryba" mažai kuo skiriasi nuo prieš ketverius metus, t. y. 1967, "sudarytosios" (Nutarimas dėl sudarymo, "Tiesa", liepos 16).

Tarybos pirmininku toliau lieka Juozas Maniušis. Pirmasis tarybos pirmininko pavaduotojas — Ks. Kairys, kiti pavaduotojai — L. Diržinskaitė - Piliušenko (ji ir toliau eina nesamas "Lietuvos užsienio reikalų ministro" pareigas . . .), A. Drobnys (paliktas vadovauti tarybos valst. plano komisijai), Pavelas Kulvietis (jo vardas išryškina kilmę — Red.), ir penktasis pavaduotojas — Vyt. Vazalinskas.

Seka dar 25 "ministrai". Štai paskirtieji: aukštojo ir specialiojo vidur. mokslo (H. Zabulis), baldų ir medžio apdirbimo pramonės (P. Kurys), finansų (R. Sikorskis), kaimo statybos (A. Bagdonas), kultūros (L. Šepetys), lengvosios pramonės (A. Adomaitis), maisto pramonės (S. Dulskas), melioracijos ir vandens ūkio (J. Velička), mėsos ir pieno pramonės (M. Buklys), miškų ūkio ir miško pramonės (A. Matulionis), paruošų (L. Kareckas), prekybos (A. Mikutis), ryšių (K. Onaitis), statybinių medžiagų pramonės (S. Jasiūnas), statybos (R. Sakalauskas), sveikatos apsaugos (V. A. Kleiza), švietimo (M. Gedvilas), teisingumo (A. Randakavičius), vidaus reikalų (J. Mikalauskas), žemės ūkio (M. Grigaliūnas), automobilių transporto ir plentų (V. Martinaitis), buitinio gyventojų aptarnavimo (K. Plechavičius), komunalinio ūkio (J. Šėrys), socialinio aprūpinimo (Tatjana Jančaitytė) ir vietinės pramonės (E. Ozarskis).

Šalia ministrų, tarybos nariais yra ir eilės komitetų pirmininkai: šalia Valst. plano komisijos (A. Drobnys) dar — Liaudies kontrolės komiteto (A. Barauskas), Valst. darbo resursų naudojimo (B. Gaigalas), Valst. kainų (M. Gruodis), Valst. kinematografijos komiteto (Vyt. Baniulis), Valst. profesinio techninio mokymo (A. Dziska), Valst. spaudos komiteto (F. Bieliauskas), Valst. statybos reikalų komiteto (A. Aksomitas), Valst. televizijos ir radijo komiteto (J. Januitis), Valst. saugumo komiteto (J. Petkevičius), be to, dar trys viršininkai: vad. Respublikinio susivienijimo "Lietuvos žemės ūkio technika" pirm. A. Zorskas, Centrinės statistikos valdybos prie Lietuvos "Tarybos" viršininkas B. Dubasovas ir Vyriausiosios materialinio techninio tiekimo valdybos viršininkas, taip pat rusas — J. Kiriuščenka (nuo š. m. vasario mėn. pakeitęs lietuvį V. Mickevičių).

Palyginti su 1967 m. okupanto "sudarytąja" taryba, maža pakeitimų. Dabar — 26 "ministerijos". 1967 m. nebuvo dviejų: paruošų ir teisingumo (abi — respublikinės - sąjunginės). **Iš 26 "ministerijų" vos penkios respublikinės:** automobilių transporto ir plentų, buitinio gyventojų aptarnavimo, komunalinio ūkio, socialinio aprūpinimo ir vietinės pramonės.

1971 m. yra ir komitetas, nebuvęs 1967 m. "sudarytoje" vyriausybėje, būtent, Valst. kainų komitetas ir taip pat anuomėt nebuvusi Vyriausioji materialinio techninio tiekimo valdyba su aukščiau minėtu J. Kiriuščenka priešakyje.

(ELTA)

Londone apie Lietuvos bažnyčią

Londono "The Times" dienraštyje rugp. 2 David N. Bonavia, iš Maskvos, paskelbė žinių apie Lietuvą. Esą, mažai tėra miestų, kur bažnyčios vaidintų tokį vaidmenį, kaip Vilniuje. Daug bažnyčių neturi dvasininkų. Lietuvių įstaigos, pagal Bonavia, net numato išleisti knygą, anglų ir italų kalbomis, apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje.

Toliau nurodoma, kad, turėdama siauresnį pajūrio ruožą ir labiau nutolusi nuo Leningrado, Lietuva, atrodo, strateginiu požiūriu Sovietų Sąjungai mažiau reiškia, negu Latvija ar Estija. Tai gali būti ir priežastis, kad kraštas ne tiek surusintas, kaip du jo kaimynai. Esą, pasak Londono dienraščio bendradarbio Maskvoje, nenuostabu, kad lietuviai, tuo pasinaudodami, yra "šauniai siekę sužmoginti socializmą". Įvairūs socialiniai ar ūkiniai eksperimentai, numatyti Sovietų Sąjungoje, pradedami vykdyti Baltijos valstybėse. "Gero skonio ir modernaus gyvenimo srityse jie teikia pavyzdį visam kraštui" — baigia "The Times" bendradarbis. (ELTA)

Albanų solidarumas baltiečiams

Laisvųjų albanų biuletenis, leidžiamas Paryžiuje, "La Resistance albanaise" (94 nr., liepos 20) paskelbė, jog Estų Informacijos Centro susirinkimas Stockholme griežtai protestavo prieš sovietų politiką, nukreiptą prieš etnines mažumas. Centras išsiuntinėjo laisvojo pasaulio vyriausybėms, spaudai ir kt. Stockholme 7 organizacijų pasirašytą atsišaukimą "Nepamirškite Baltijos tautų".

Biuletenis pažymėjo: "Mes, albanai, taip pat būdami komunistų agresijos aukomis, pareiškiame baltų tautoms nuoširdžius simpatijos bei solidarumo jausmus". (ELTA)

Apie kun. Šeškevičių itališkai

"Giornale del Popolo", didžiausias dienraštis italų kalba Šveicarijoje liepos 27 laidoje (nr. 169) įdėjo platų vedamąjį "Lietuvos dvasininkas pats ginasi". Dienraštis, pasinaudojęs Elta-Press biuletenio Romoje informacijomis, plačiai atpasakojo kun. A. Šeškevičiaus bylą ir pateikė plačias jo gynimosi kalbos citatas. Šis įtakingas dienraštis apie Lietuvą, jos laisvės bylą rašo dažnai ir jau ne kartą yra paskyręs vedamuosius. (Elta)

— **Susitarta su Turkija,** kad vienerių metų bėgyje Turkijoj bus uždraustas auginimas aguonų, iš kurių gaunamas opiumas, o iš jo heroinas, kuris dideliais kiekiais plaukia į Ameriką per šmugelninkų rankas. Turkijai numatyta kompensacija.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. ŠHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmadieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktorius dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — **"Music of Lithuania"** — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORDO LIETUVIŲ TĖVYNĖS GARSŲ radijo valandėlė nauju laiku! WKSS—FM 95.7 sekmadieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Meliodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96,5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12 - 12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GĖLIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.
Gėlės įvairiom progom
Maloniai kviečiame kaiminystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

NEW YORK CHICAGO
LITAS
INVESTING CO. INC.
specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:
Litas Investing Co., Inc.
86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. 212-441-6799
2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629
Tel. 312-476-2242

DARBININKAS
BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.
Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Prenumeratos kaina $8.00 — Subscription per year $8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Latvijoje beliko latvių tik 56.8 procentų

Latvių gyventojų Latvijoje skaičius, nors per pastarąjį dešimtmetį yra padidėjęs, tačiau, augant rusų bei kitų kolonistų skaičiui, palyginti su 1935 buvusiu latvių nuošimčiu Latvijoje (77), jis pastoviai bei grėsmingai mažėja. Tai nurodo latviai jų biuleteny, Latvijos pasiuntinybės leidžiamame Washingtone (nr. 3, 1971 m. liepos mėn.).

Latviai, pasinaudoję sovietų statistikos biuro žiniomis apie gyventojų skaičių, pgl. 1970 m. gyventojų surašymo duomenis, pirmiausia iškelia tai, jog iš 241.7 mil. Sovietų Sąjungos gyventojų vos 129 mil. (53.2 proc.) yra rusai, gi **ne rusų gyventojų skaičius siekia 112.7 mil. (46.8 proc.).**

Pagal gyventojų surašymo duomenis, sovietų okupuotose Baltijos respublikose gyventojų 1970 m. sausio mėn. buvo 6,848,000. Latviai pabrėžia, kad Latvija su Estija laikytinos labiausiai pramoningomis Sovietų S-gos sritimis ir jose žymiai padidėjęs gyventojų skaičius aiškintinas rusų bei kitų kolonistų gausiu įsiliejimu į gyventojų masę. Tuo tarpu Lietuvos gyventojų etninis vaizdas, nuo 1959 m., palyginti, mažai pasikeitęs.

Kaip mažėja latvių gyventojų skaičius

Ryškų etninį pasikeitimą Latvijoje liudija statistiniai duomenys nuo 1935 m., paskutinio nepriklausomos Latvijos gyventojų surašymo. Taigi 1935 latvių gyventojų Latvijoje buvo 1,473,000, arba 77 proc.; 1959 gyventojų surašymo duomenimis latvių tebuvo 1,298,000, arba 62 proc., dešimtmečiui praslinkus, tiesa, latvių skaičius pakilo 44,000 ir siekė 1,342,000, arba 56.8 proc. Tad per 35 metus **latvių skaičius jų pačių tėvynėje, palyginti su visų gyventojų skaičiumi, sumažėjo net 20,2 proc., arba visu penktadaliu.**

Jau kitoks Latvijos **rusų gyventojų** vaizdas. Prieškariniais metais, 1935, rusų Latvijoje buvo 207,000, arba 10,6 proc. 1959 jų skaičius padidėjo daugiau kaip dvigubai, siekė 556,000 (26,6 proc.), pagaliau 1970 jau 705,000, arba 29,8 proc. Tuo būdu per 35 metus rusų — naujųjų kolonistų skaičius Latvijoje pakilo 19.2 proc., beveik tokiu pačiu santykiu, kiek pačių latvių sumažėjo.

Tačiau, be rusų, Latvijoje, kaip ir Lietuvoje ar Estijoje, prie naujųjų kolonistų kategorijos reikia priskirti gudus, ukrainiečius ir kt. Per 35 metus tų "kitų" skaičius svyravo tarp 12 ir 13.4 proc. ir dviem procentais padidėjo 1959 -1970 tarpe. Dabar tie "kiti" Latvijoje sudaro 317,000 gyventojų, arba 13.4 proc.

88,000 latvių už Latvijos ribų

1970 surašymo duomenimis, visoje Sovietų Sąjungoje latvių buvo rasta 1,430,000, atseit 88,000 latvių gyvena į vairiose Sovietijos srityse. 1959 tokių latvių buvo 102.000. Latvių Washingtone nuomone, tas sumažėjimas liečia apklaustųjų pasisakymus — esą, rytinėse Sovietų srityse pastoviai apsigyvenę latviai patogumo sumetimais ar ypatingai ryšium su mišriomis vedybomis pasisakę esą rusai . . .

Tautinis susipratimas tebėra stiprus

Įdomus bruožas, tai pasisakymai dėl latvių ir rusų kalbų mokėjimo. Pagal 1970 gyventojų surašymo duomenis. 98.1 proc. latvių pasisakė savo gimtąja kalba laiką latvių kalbą ir tik 45.3 proc. nurodė laisvai kalbą rusų kalba. Tai, teigia latviai, liudija tautines nuotaikas krašte, ypatingai atsižvelgus į tai, kad apie 50 proc. Latvijos gyventojų tai asmenys turį nedaugiau kaip 34 metus amžiaus, atseit, negalį prisiminti nepriklausomos Latvijos metų ir esą priversti rusų kalbos mokytis mokyklose. Dar pridurtina, kad 62 proc. Latvijos gyventojų šiuo metu gyvena miestuose ir tik

(nukelta į 4 psl.)

Kudirkos šauksmas ir jo atgarsiai

Informacija apie Simo Kudirkos teismą Vilniuje gegužės 17 - 20 pasiekė Vakarus dviem keliais. Vienas per Paryžių — Paryžiaus korespondentas Anatole Shub iš jį pasiekusio dokumento padarė santrauką, ir ji buvo paskelbta eilėje laikraščių. Pilniausią santrauką rugpiūčio 7 paskelbė Long Island **Newsday, The Boston Globe, Chicago Sun - Times, The Rockland County Journal - News, Los Angeles Times.** Kai kurias vietas praleido **The Washington Post.**

Kitas kelias — per Maskvą; Maskvoje AP agentūros korespondentas Roger Leddington, kaip iš turinio matyt, naudojosi tuo pačiu dokumentu, santrauką padarydamas trumpesnę. Ji buvo paskelbta viena diena vėliau — rugpiūčio 8. Pilniausiai ją paskelbė Bostono **Sunday Herald Travelers.** Sutrumpintą santrauką ir praleisdami autoriaus pavardę davė **N. Y. Times, Norwich Bulletin, The Hartford Times, The St. Catherines Standard** (pastarasis rugp. 9).

Tiek laikraščių šiuo tarpu pasiekė redakciją.

★

AP informacijoje iš Simo Kudirkos pareiškimų praleista, kas nemalonu Amerikai dėl jos praeities politikos. Pvz. Teherano, Jaltos, Potsdamo konferencijų nutarimai, kuriais ištisos tautos atiduotos vergijai. Praleistas pareiškimas apie Atlanto chartą, kuria pasitikėjimas Lietuvai atsiėjęs 50,000 žuvusių ir 400,000 deportuotų.

Praleistos taip pat vietos, skaudžiausios Sovietams. Pvz., kad sovietinis teismas nėra demokratiškas; kad Lietuva yra rusų apsėsta, o svarbiausia — nutylėtas Kudirkos aiškus ir pakartotas reikalavimas Lietuvai nepriklausomybės.

Šie praleidimai daug ką sako apie agentūros vengimą rodyti tikroje šviesoje įvykius.

Simo Kudirkos vaizdas Paryžiaus korespondento aprašyme gauna naujos šviesos, kurios neturėjo aprašymai apie jo mėginimą pabėgti. Tai naujos generacijos vyras, 32 metų, išaugęs slopioje, kruvinoje, tautą naikinančioje, diskriminuojančioje atmosferoje. Nuo jos ištrūkti buvo jo bėgimo motyvas.

Jo kalba teisme buvo vienc asmens kova prieš okupaciją už Lietuvos nepriklausomybę ir demokratiją. Kaip J. Lukša-Daumantas atstovavo ginkluotai rezistencijai, taip S. Kudirka yra moralinės rezistencijos šauklys.

Kaip elegantiškai jis atsiliepė apie Amerikos rolę. Jos paprasti žmonės — sakė jis — buvo jam labai geri. Jo išdavimas priklausė nuo Teherano, Jaltos, Potsdamo, kurių politika tebetęsiama. Visai panašiai buvo atsiliepęs Daumantas "Partizanuose".

★

Vakaruose Kudirka — bėglys tepasirodė su asmeninės laisvės siekimu. Kudirka kalinys sušvito siekimu savo tautai nepriklausomybės. Niekas taip atvirai nebuvo pasakęs tautos siekimo, kaip šis Kudirkos šauksmas.

Kudirkos šauksmas demaskuoja tuos Vakarų korespondentus, kurie, pabuvę porą dienų Vilniuje, skelbia, kad nepriklausomybės reikalas Lietuvoje nebeaktualus. Kudirkos šauksmas niekais verčia ir tuos lietuvių pasakymus, kad šauksmus už nepriklausomybę reikia pritildyti, nes dabartinėje politikoje tai nerealu.

★

Pakartoti informaciją apie Kudirką įgalino mūsų skaitytojai, paslaugiai ir skubiai atsiųsdami redakcijai iškarpas: dr. N. V. Bražėnaitė, Sparkill, N. Y., J. Jasys, N. London, Conn., Sn. Jurskytė, Philadel-

(nukelta į 4 psl.)

Sendraugių stovyklo je Dainavoje rugpiūčio 1-8 įvairiuose svarstymuose dalyvavo ir studentai. Nuotr. iš k. studentai: Girnius, Nakas, Joana Kuraitė, Paulius Alšėnas, toliau matosi Algis Lukas, Nijolė Bogutaitė Dėdinienė. Nuotr. K. Sragausko

STOCKHOLME: "NEPAMIRŠKITE BALTIJOS TAUTŲ"

Rytų ir vidurio Europos kraštų atstovai laisvajame pasauly — Stockholme veikiančios baltų ir kitų kraštų išeivių organizacijos paskelbė atsišaukimą — kreipimąsi išvežimų sukakties proga. Jį, pavadintą "Nepamirškite Baltijos tautų", pasirašė estų, latvių, lietuvių, lenkų ir vengrų organizacijų atstovai, be to, Baltų Komiteto Stockholme sekretorius A. Horn ir PET delegacijos Švedijoje pirmininkas W. Patek. Lietuvių sąjungos vardu pasirašė jos pirmininkas J. Pajaujis.

Atsišaukime nurodyta, jog **Sovietų Sąjunga tai vienintelis kraštas antrojo pasaulinio karo metu padidinęs savo teritoriją.** Ji šiuo metu yra vienintelė kolonijinė imperija pasauly. Pasauliniam karui prasidėjus, Baltijos valstybės virto pirmomis sovietų imperializmo aukomis. Vėliau į sovietų vergiją pateko kiti kraštai.

Nors nuo Stalino laikmečio Sovietų Sąjungoje buvo pasikeitimų, tačiau vergų darbo stovyklos vis tebeveikia. Nesudaro didelio skirtumo tai, kad pats ilgiausias darbo stovykloje kalinimo laikas vietoje Stalino metais buvusių 25 metų dabar sumažintas iki 15-kos.

Stockholme paskelbtame atsišaukime pažymėta, kad Baltijos kraštai sovietų teroro buvo ypatingai paliesti. **Per 30 metų tik Baltijos valstybėse sunaikinta mažiausiai 600.000 gyventojų.** Kremlius yra aiškiai kaltas dėl genocido.

Atsišaukimą pasirašę kreipėsi į laisvojo pasaulio vyriausybes, laisvąją spaudą, pasaulio viešąją nuomonę bei tarptautines organizacijas, jų prašydami:

— palaikyti Baltijos tautas, joms kovojant už laisvę, ir pripažinti jų istorinę, politinę bei moralinę teisę į nepriklausomybę ir laisvą apsisprendimą;

— reikalauti, kad Sovietų Sąjunga laikytųsi J. Tautų Chartos 13 str., kuriuo "... teikiama parama įgyvendinant laisves visiems, be rasės, lyžmogaus teises bei pagrindines ties, kalbos ar religijos skirtumo";

— reikalauti, kad Sovietų Sąjungos ir kitų komunistinių kraštų politiniai vadai gerbtų žmogaus teises ir nustotų nuolat pažeidinėję tas teises bei tautų laisvo apsisprendimo teisę ir suteiktų amnestiją politiniams kaliniams;

— įgalinti visas okupuotas tautas pačioms nustatyti savo ateitį, vykdant laisvus rinkimus Jungt. Tautų priežiūroje.

(ELTA)

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti:
GL 2-2923

REIKIA VAJAUS TALKININKŲ

Kultūros Židinio statybai pradėti dar šį rudenį — New Yorke ir jo apylinkėse bus pravestas piniginis vajus. Iš kiekvieno lietuvio prašoma auka labai garbingam ir nepaprastai reikšmingam mūsų visų reikalui — Kultūros Židiniui pastatyti.

Tam reikia daug rankų. Ne komitetai, ne tų komitetų pareigūnai tai padarys. Būrin suėję, tai padarysime mes. Todėl kviečiame visus kuo gausiau atsiliepti ir prisistatyti laikui atėjus, kad būtų įvykdytas piniginis vajus.

Kiekvienas "sugaištas" laikas įkainojamas pinigais, ir tai jau yra auka Kultūros Židiniui. Nedelsdami skambinkite ar rašykite vajaus sekcijos pirmininkui A. Reventui: 87-66 95th St., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 441-9725.

Tarkite jam: "Aš ateinu talkon!"

PRANAS NAUJOKAITIS

PASISĖJAU ŽALIĄ RŪTĄ . . .

Romanas

(8)

Nerandu žodžių paaiškinti, pasiteisinti. Tu man buvai geras, mane mylėjai, o aš Tau buvau šalta — atsimeni. Niekada atvirai nepasakiau, kas yra mano širdyje. Atsimeni, kad nieko nežadėjau, kai Tu meilę prisipažinai. Bet Tu net nereikalavai pilno atvirumo. Tiesa, buvo mūsų draugystėje tarpų, kada maniau Tave mylinti . . . Prisipažįstu: Tu nebuvai mano pirmasis. O juk žinai, kokia galinga pirmoji meilė. Aš buvau mylimojo netekusi karo audroje. Ir jo prisiminimas teberuseno. Jo laukimas šaldė nuo tavęs . . . Dabar jis susirado mane, ir visa širdimi pajutau, kad tik jam priklausau. Negrįšiu daugiau į jūsų pušynus. Išvažiuojam kartu į Angliją.

Kalta esu, kad kursčiau Tavo širdies ugnį, kad nepasakiau savo paslapties. Mūsų draugystę visada laikysiu gražiausiais gyvenimo atsiminimais.

Jūratė

6

Pučia stiprus vakarų vėjas. Karštas vasaros vėjas. Ošia pušys, linguoja, kartais net linksta jaunuolės. Šluoja vėjas dulkes nuo kelio. Sausa ir karšta. Saulė pakilusi į patį vidudienį.

Išeina Petras pro stovyklos vartus į didįjį kelią. Jo žingsniai lėti, sunkūs, eisena svyruojanti, pečiai palinkę.

Iš nutrinto švarkelio kišenės ištraukia saujukę popierio skutelių ir leidžia pavėjui. Neša vėjas tuos baltus trupinėlius, išsklaido, išsijoja, išbarsto pakraščių žvyre, pakėlės smėlyje, skurdžioje pagriovių žolėje. Kelis kartus Petras įkiša ranką kišenėn, bet vis mažiau ir mažiau skautelių ištraukia. Kai ranka jau nieko neužčiuopia, nepagauna, išverčia visą kišenę, išdulkina . . .

Vėjas rūpestingai atliko jam pavestą darbą: ką išbarstė Petras, nė mikliausia ranka nebesurinks, nebesudėstys į buvusį lapą, kad galėtum skaityti.

Jūratės laiško skiauteles išnešiojo vėjas. O skaitė Petras laišką daug kartų. Pradžioje savo akimis netikėjo. Atrodė lyg sapnas. Žodžiai — paprasti, suprantami, realūs, bet jais tikėti nenorėjo Petro širdis. Praradimo mintis visu baisumu iškilo tik po kelių skaitymų . . . Toks baisus smūgis, žaibo trenksmas į pačias gelmes, į protą, į širdį . . . Ir pirmasis pasipriešinimas smūgiui — laiško sunaikinimas.

— Tavo žodžių nebėra . . . Pasiteisinimą išnešiojo vėjas . . . Tu niekada nebūsi išteisinta mano širdyje . . . Tu buvai mano gyvenimo neatskiriama dalis, buvai mano šviesa . . . Tu jėga išsiplėši, ir lieka žaizda, negyjantis sopulys . . . Į šviesos vietą užgriūva tamsa . . . Be prošvaisčių, be vilties . . .

— Tu nesulauksi mano atleidimo, nes tu buvai ne šalia manęs, o manyje . . . Per giliai buvai įėjusi mano buitin, kad galėtum sakyti sudie ir iškeliauti . . . Neatsigausiu, neatsitiesiu be tavęs . . . Tavo parašyti žodžiai yra aiškūs, tavo sprendimas yra apgalvotas ir galutinis, tai ką padėtų mano prašymas, kad grįžtum? . . Tu tebesi manyje, nors ir manai esanti pasitraukusi, pasiaiškinusi, pasiteisinusi. Bet jau nebe gyva, o mirusi . . . Nešuosi širdyje tavo lavoną, ir dėl to mano žingsniai toki sunkūs . . .

— Laimingas būčiau, jei tu būtum tik vėjo pūtimas, kurs šiurena odą ir kedena plaukus. Vėjui nutilus, galėčiau vėl džiaugtis pasaulio spindėjimu . . . O tas pasaulis buvo šviesus, labai gražus ir turtingas, kai tu gyva buvai manyje . . . Esi mirusi, ir nebeprikelsiu tavęs . . .

Keliu vilkdamas kojas, Petras taip kalba ir kalba pats su savimi. Sunkios kojos, dar sunkesnė galva, bet turi eiti: nematoma jėga stumia jį judėti, tolti nuo stovyklos, bėgti nuo žmonių . . .

Užsuka į pakelės svetainę atsigerti. O kad būtų stipraus alaus! Ko nors kito nugerti! Kad galėtų apsvaigti, užsimiršti . . . Bet vokiečiai vaišina tik burokų raugu — nespėjo atsigauti po praūžusio karo . . .

Ir vėl eina . . . Nejučiomis įkopia į kalną, į aukštumas, kur su Jūrate dažnai sėdėdavo, kur pro aukštus medžius toli matyti —vakarų pušynai, rytų saulėtos lygumos . . . Čia buvo laimės aukščiausios viršūnės, kai siela kalbėjo į sielą — pačiu buvimu, be žodžių . . . Dabar tegul tvenkiasi čia klaikiausios skausmo gelmės . . .

Leidžiasi saulė, Vėjo sušiaustuose debesyse liepsnoja gaisrai, šviesos pasaulį sudrumsčia nerimas . . .

Paskui vėjai tilsta, gaisrai išblėsta, bet atslenka tamsa, skausmo kupina tamsa . . .

Petras vis sėdi po medžiu ir budi savo laimės laidotuvėse . . .

Paukščių giedojimas sveikina rytą, o Petras vis sėdi. Nejudėdamas, lyg sustingęs . . .

— Tai dega žvakės prie mano karsto . . . Ne saulės čia spinduliai . . .

Ir vėl diena. Pakyla Petras, stingstančių kojų gėlos prikeltas, nuslenka į kitą kalvos viršūnę ir sukniumba ant samanų . . .

Ir vėl vakaras . . .

Ir vėl nakties tamsa apglobia žemę . . .

Nežino Petras, ar buvo miegui užmerkęs akis . . . Pametė laiko skaičiavimą . . . Kai mirė jo šviesioji dalis, kad greičiau mirtų ir jo kančia, nepakeliamas gyvenimo sunkumas . . .

Trečios dienos popietę Petrą užtinka žmogus. Negirdėjo jo žingsnių, tik staiga lyg iš žemės išdygo. Stovi prieš jį jo kapelionas, smulkus, žilais plaukais žmogutis, į šoną pakreipta galva, toks atrodo, pailsęs, susirūpinęs . . .

— Petrai . . . Tai tu čia? . . Petrai!

— Nežinau . . . Greičiausiai — ne aš . . .

— Tu kliedi? Tu sergi?

— Guliu karste . . . Tuoj vakaras uždegs žvakes . . .

— Tu smarkiai sergi? Kliedi? . . Pabūk ramiai — bėgu žemyn šaukti greitąją pagalbą.

— Nesijaudinkit, kapelione . . . Sergu, bet nemirštu. Mano ligai daktaras nieko nepadės . . .

— Kelkis! Pajudėk, jei gali . . . Prasiblaivyk . . .

— Aš nesergu . . . Man nieko nereikia . . .

— Jei nesergi, tai kelkis ir einam . . .

— Kur eisim, kad aš čia turiu būti?

— Kelkis ir einam namo.

— Neturiu aš namų . . . Kitų, kaip tik šituos, kur dabar esu. Čia išsiskleidė mūsų žydėjimas, leiskit čia ir numirti mano skausmui . . .

— Petrai, jei nesergi, tai nekliedėk. Žinau tavo skausmo priežastį. Kitaip nebūčiau nei čia atėjęs, nei tavęs ieškojęs.

— Bet aš niekam išeidamas neprasitariau. Net žmonių, rodos, nebuvau sutikęs, — lyg ką užmirštą atsiminti norėdamas, tyliai kalba Petras.

— Jūratė siunčia tavęs ieškoti . . .

— Tai ji grįžo!? — staiga pašoko nuo samanų Petras.

— Einam,tuojau pasakysiu . . .

— ?

— Išvažiuodama prašė . . .

— Tai buvo pas jus?

— Reikėjo kai kurių pažymėjimų . . . Buvo . . . Prašė tave globoti . . .

— Ir daugiau nieko?

— Paaiškino priežastį . . . Tiesą pasakius, jūsų draugystė man nebuvo paslaptis. Bet pats gal būčiau ir nesusipratęs . . . Sakė, kad, kai grįši, tai nė žingsnio neleisčiau žengti be globos . . .

— Menka paguoda . . .

— O aš, matai, pražiopsojau tavo grįžimą. Paskui namie nieko neradau . . . Klausinėjau. Žmonės pasakė, kad matė tave čia einant.

— Būtų buvę geriau, kad nebūtų matę . . .

— Kas taip kalba, Petrai? . .

— Mano praradimas! Man dabar vis tiek . . . Kas bus, tegul būna . . .

(Bus daugiau)

Su V. Galvydžiu atsisveikinant

Kai rugpiūčio 1 d. iš šv. Antano bažnyčios, Cicero, Ill., draugai frontininkai ir kiti nešė a. a. Vytauto Galvydžio karstą, sunku buvo sutikti su realybe, kad tame karste guli vos 49 metų sulaukusio Vytauto palaikai. Jis man ir kitiems kiekvieną akimirką, kai tik kada didžiojoje Chicagoje tekdavo susitikti, dvelkė nepaprasta energija, neužgęstančiu entuziazmu, šviesiu žvilgiu į priekį, į ateitį. Tik jo veidas kiek apsiniaukdavo, kai prisimindavau jo brolį kunigą, likusį Lietuvoje ir tebeklebonaujantį vienoje mažoje Aukštaitijos parapijoje. — Blogai, blogai ten, brolis daug kenčia! — kuone kiekvieną kartą atsiliepdavo Vytautas. Tai tik vienu atveju, bent mano susitikimuose, Vytauto Galvydžio lūpose atsiverdavo pesimistinė gaida.

Su Vytautu Galvydžiu, gimusiu 1922 m. rytų Aukštaitijoje, vėliau Amerikoje kietu darbu pasiekusiu inžinieriaus diplomą, teko susipažinti kaip tik per minėtą brolį kunigą, kuris, 1940 m. įšventintas, buvo paskirtas vikaru į mano gimtąją Vabalninko parapiją ir čia atvykęs gera širdimi bei nuoširdžiu draugiškumu apie save subūrė didžiąją dalį gyvo parapijos jaunimo.

Taip kartą Chicagos senajame Bridgeporte, susitikęs čia su šeima apsigyvenusį Vytautą Galvydį, seniau mano visai nepažintą, papasakojau, kad Lietuvoje teko artimai pažinti bei draugauti su jo broliu kun. Steponu. To ir užteko, kad tarp mūsų įsižiebtų nuoširdi draugystė, kuri nenutrūko iki jo mirties liepos 30 d., kada jį pakirto širdies smūgis.

Visų pirma gyvenimas mus suvedė Lietuvių Fronto Bičiulių eilėse. Po būrio metų LFB cv buvo išrinkta iš Chicagoje gyvenančių bičiulių. Vyt. Galvydis sutiko tai kadencijai prisiimti cv pirmininko pareigas, nuo kurių visi kiti kratėmės. Taip per 3 metus jis vadovavo po visą laisvąjį pasaulį plačiai išsisklaidžiusiems bičiuliams, o man kaip tik teko būti jo vicepirmininku. Prisimenu, kiek daug širdies jis įdėjo, išleidžiant Myk. Vilties iš Lietuvos gautus partizaninėmis temomis eilėraščius "Neparašyti laiškai". Jis pats tą rankraštį gavo, pats surado leidėją, ir, gal būt, jis ir į kapus nusinešė paslaptį, kas yra tikrasis tų eilėraščių autorius Lietuvoje. Kaip žinome, knyga greit skaitančios visuomenės buvo išpirkta, dabar būtinai reikalinga jos kita laida, o kai kurių aktorių lūpose (Jono Kelečiaus, Algimanto Dikinio ir kitų) M. Vilties partizaninėmis temomis parašytieji eilėraščiai iš "Neparašytų laiškų" rinkinio gražia meniška gaida ne kartą praskambą scenoj ar radijo bangomis tokiomis progomis, kai jie labiausiai tinka.

Tad. Vyt. Galvydis, nors kartais rašydavo spaudai renebūdamas rašytojas (tiesa, kartais rašydavo spaudai reportažus ar korespondencijas), savo pastangų dėka mūsų raštijon sugebėjo įsprausti rinkinį, kuris lietuvių literatūros istorijoje, manau, ras deramą vietą. Apie kitus jo darbus LFB, LB ir kitose organizacijose tegu rašo kiti. Rašančiam šiuos trumpus atsiminimus apie mielą bičiulį įdomesnės tos akimirkos, kurių kiti gal neužgriebs.

Man Vyt. Galvydis ypač prisimena kaip jaunųjų, čia gimusiųjų kunigų atlietuvintojas. Visų pirma Galvydžių šeima gilaus tikėjimo žmonės. Vos atsikėlę į senąjį Bridgeportą, Vyt. Galvydis su žmona tuojau įsijungė į parapijos chorą, kuriam tada vadovavo muz. Vl. Baltrušaitis. Vytautas taip pat aktyviai dalyvaudavo šv. Vardo draugijos veikloje, kurioje daugumoje buvo ankstyvesnės kartos atstovai ar čia gimę, o taip pat ir LB. Kažkaip Vyt. Galvydis primena neseniai mirusį garbingos atminties kunigą J. Jutkevičių. Jie abu, dalyvaudami senųjų ateivių sukurtose organizacijose, nesistengė jų naikinti, bet kaip tik veiklą gyvinti ir per tai juos vesti į LB eiles. Vyt. Galvydis tai darė senajam Bridgeporte, vėliau persikėlęs į Brighton Parką, kur klebonauja prel. D. Mozeris, palankus tiems lietuviams, kurie jo neužgaudinėja, bet savo pavyzdžiais ir darbais ją paveikia; o paskutinių metų eilėje ir labai lietuviškoje Cicero parapijoje.

Ar ne 1952 m. į Šv. Jurgio parapiją buvo atkelti du jauni ir labai mažai lietuviškai kalbėti temokėję vikarai: kun. Pranas Kelpša ir kun. J. Kuzinskas, vėliau sutuokęs buv. prezidento Johnsono dukrą su lietuviškos kilmės jaunuoliu Nugent iš gretimojo Waukegano. Vyt. Galvydis su tais dviem jaunais kunigais per šv. Vardo ir kitas parapines draugijas pasidarė neatskiriami draugai, vėliau su kun. P. Kelpša nuoširdi draugystė atsinaujino Brighton Parke, jis liko nuolatinis "Draugo" prenumeratorius, ir kaip dabar tie abu kunigai kalba lietuviškai, žino kiekvienas chicagietis, kuris juos pažįsta.

Cicero parapijos Vyt. Galvydžiui jau nebereikėjo lietuvinti, nes tokių lietuviškai galvojančių kunigų, kaip tos parapijos klebonas kun. J. Stankevičius ar vikaras kun. J. Vyšniauskas, nors abu ir Amerikoje gimę, nedaug yra. Bet velionies ir čia buvo visur pilna — ir parapijiniame gyvenime ir Lietuvių Bendruomenėje.

Kada žmogus tiek aukojasi bažnytiniam bei tautiniam gyvenimui, nenuostabu, kad kiti tai pamato ir įvertina. Vyt. Galvydis iš šv. Antano bažnyčios buvo palaidotas didelės minios draugų ir jį pažinusių. Laidotuvių mišiose bažnyčia buvo pilna kaip sekmadienį. Nemažą dalį atėjusių atsisveikinti ir palydėti į amžinybę sudarė jaunoji karta, draugai velionies dviejų dukrų ir dviejų sūnų, kurie liko našlaičiais mylimos motinos Onos Lemešytės - Galvydienės globoje.

Iš vakaro įvykusiam atsisveikinime su velioniu kalbėjo eilė organizacijų ir visuomenės atstovų. Gi bažnyčioje prasmingą pamokslą pasakė kun. dr. A. Juška. Ne kartą per lietuvių laidotuves Chicagoje po pamaldų bažnyčioje yra tekę girdėti giedant ir Lietuvos himną. Dar tik praėjusį rudenį toje pačioje bažnyčioje buvo sugiedotas Lietuvos himnas garbingos atminties prel. Myk. Krupavičiui, jo laidotuvių mišioms pasibaigus. Tada Lietuvos himno klausėsi ir kardinolo Cody atstovas ir kiti aukšti Bažnyčios dignitoriai. Sunku būtų buvę įsivaizduoti Krupavičiaus laidotuves be Lietuvos himno. Sunku būtų įsivaizduoti ir Vyt. Galvydžio laidotuves be savo tautinio himno. Jį bažnytinis choras, vedamas muz. A. Skridulio, sugiedojo pagarbiai ir iškiliai. Sugiedojo tam žmogui, kuris už ištikimybę Lietuvai ir tautos laisvės idealams pirmuoju bolševikmečiu išsėdėjo 8 mėnesius Utenos kalėjime, kuris vokiečių okupacijos metais taip pat aktyviai dalyvavo tautos vedamojoj rezistencijoj, o Amerikoje buvo jungiantis asmuo tarp kartų, kad lietuvybė neblėstų, kad mūsų tautinė jėga didėtų, nes jos svoris ir reikšmė laisvajame pasaulyje daug padeda broliams ir sesėms Lietuvoje kovoje už kasdieninę tautos egzistenciją.

Rašančiam šiuos žodžius paskutinį kartą New Yorke teko lankytis maždaug prieš penkeris metus. Tada į Vliko seimą vykome tuo pačiu lėktuvu su a. a. Vytautu Galvydžiu, kartu dalyvavome posėdžiuose, kartu paskutinę naktį praleidome tame pačiame viešbučio kambaryje, Vliko seime atstovaudami tą pačią organizaciją — Lietuvių Frontą. Ir Vytautas anomis dienomis New Yorke, kaip ir paskutiniu laiku Chicagoje, giliai tikėjo, kad Lietuvai vergijos dienos nebus amžinos. Tikiu, su tuo tikėjimu jis ir mirė, nors jo palaikai ir palaidoti toli nuo gimtųjų Svedasų — svečiose šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Man ir šiandien, tik iš laidotuvių sugrįžus, sunku sutikti, kad Vyt. Galvydžio jau nebėra gyvųjų tarpe. Rodos, tuojau suskambės telefonas ir atsilieps Vytautas, kviesdamas į LF posėdį ar kur kitur.

Tegu likusią jo šeimą lydi paguoda ir ramybė.

Vl. Ramojus

Keletas L. Fronto bičiulių Draugo piknike 1963 metais. Iš k. į d. Vladas Būtėnas , Albinas Valentinas, Vytautas Galvydis, Aloyzas Baronas.

JAUNYSTĖ VERMONTO KALNUOSE

Vermonto valstija yra viena iš mažesniųjų Amerikoj. Jos gyventojų skaičius tesiekia vos 430,000. Tačiau savo didingais kalnais, gražiais miškais ir nuostabiais ežerais ji jų ir gamtos mėgėjų. Todėl ne patraukia daugybę vasarotobe pagrindo ir Putnamo seselės 1969 birželio mėn. tuose kalnuose įsigijo vasaros stovyklą lietuviškam jaunimui, pavadindamos ją Neringa.

"Beržų katedra"

Pernai įvyko iškilmingas tos stovyklos atidarymas ir jau stovyklavo pirmosios jaunimo grupės. Šiemet liepos mėn. apsilankius Neringoj, pastebėta didelė permaina. Pastatyti 8 nauji namukai, kuriuose telpa po 8-10 stovyklautojų, atremontuoti 5 senieji. Įrengta graži virtuvė ir prie jos talpi valgykla, greta salė, kurioj vyksta susirinkimai, užsiėmimai, pamokos, o sekmadieniais ir vakarais laikomos pamaldos. Atskirai stovi dar du namukai, kurių viename gyvena seselės, o kitas skirtas kapelionui bei svečiam. Kiek atokiau yra "Beržų katedra", įrengta puikiame beržynėly: gražiame nuolaidume yra suolai, laikinis altorėlis ir beržinis kryžius. Esant gražiam orui, ten laikomos pamaldos. Tai planas ir darbas praėjusių metų stovyklos kapeliono kun. J. Šulco. Už trejeto šimtų metrų yra gražus tvenkinys — ežeriukas; tai stovyklos maudykla. Aplink lapuočiai medžiai, geras paplūdimys, atskiros vietos maudytis mažiem ir suaugusiem; yra ir tramplynas.

Statomas paviljonas

Gera naujiena stovyklai: rugpiūčio mėn. pradedamas statyti didelis paviljonas. Jame galės būti šokių salė, vieta susirinkimam ir valgykla stovyklautojam bei svečiam. Šio pastato sumanytojas ir finansuotojas yra žymusis lietuvių šelpėjas ir knygų leidėjas Westfieldo, Mass., lietuvių parapijos klebonas kun. Vincas Puidokas.

Dievo Karvytės ir Šv. Jono Vabalėliai

Nuo birželio 27 iki liepos 24 Neringoj stovyklavo didelis būrys gražių mergaičių, 7-15 metų amžiaus, viso 87.

Stovyklos vadovė buvo seselė Ignė, jai uoliai talkino seselės Viktorija ir Oliveta. Dvasiniais reikalais rūpinosi kapelionas kun. V. Zakaras. Seselėm uoliai visur padėdavo ir kiti asmenys. Regina Kryžanauskaitė mokė tautinių bei modernių išraiškos šokių. Laima Gustainytė mokė sportuoti ir tautinių šokių. Vytenis Čyvas pravedė meniškus parengimus ir savo nuolatiniu humoru žavėjo stovyklautojas. Vaidotas Vaičiūnas uoliai prisidėjo prie sportinių žaidimų, ir, kaip gyvas sidabras, visur ir visiem talkino. Gintaras Aukštuolis mokė lietuvių kalbos ir plaukytojom buvo "angelas sargas". Gi judrusis muzikas Faustas Strolia mokė dainų, žavėdamas stovyklautojas savo nuolatiniu šypsniu; jo gražiabalsis akordeonas kėlė visų nuotaiką.

Iš pačių stovyklautojų buvo išrinkta 10 pagalbininkių, kurios mažesniąsias prižiūrėdavo ir visokeriopai jomis rūpindavosi. Visos stovyklautojos buvo suskirstytos į 9 būrelius, kurie vadinosi: Grybukai, Šv. Jono Vabalėliai, Žarijos, Paparčiai, Berželiai, Dievo Karvytės, Undinės, Saulutės, Drugeliai.

Maistu rūpinosi ir išalkusius atjausdavo virtuvės uoliosios šeimininkės: Bernotienė, Gintvainienė ir Bakšienė.

Nebuvo kada nuobodžiauti

Stovyklautojos leido laikraštėlį "Beržynas", kuris išeidavo du kartus per savaitę. Jame bendradarbiavo savo rašinėliais, eilėraščiais ir piešiniais pačios stovyklautojos.

Užklausus jaunesniąsias ir vyresniąsias stovyklautojas, kaip jom patinka gyventi stovykloj, visos pareiškė, kad jom labai patinka stovyklos vieta, gamta, oras, seselės, mokytojai ir dienos programa. Esančios visą laiką užimtos, nėra kada nuobodžiauti.

Bendrabutis slidinėtojam

Artimoj ateity Neringoj numatoma pastatyti 20 asmenų bendrabutį atostogaujantiem žiemą. Artimoj apylinkėj yra puikios slidinėjimo vietos. Ten ne per toliausiai yra įsikūrusi garsioji Trapp šeima, pagal kurios gyvenimą yra sukurtas žavingos muzikos filmas "Sound of Music".

J. Savelis

Iš Lietuvių Bendruomenės veiklos

— **Dabartinę JAV Lietuvių Bendruomenės tarybą** sudaro 60 asmenų iš visos Amerikos. Taryba dirba susiskirsčiusi į šešias nuolatines ir vieną specialią komisiją. Nuolatinės komisijos yra švietimo, kultūrinių, politinių - informacinių, jaunimo, ekonominių - finansinių ir organizacinių - administracinių reikalų .Speciali komisija yra JAV LB įstatų keitimo komisija. Tarybos ir komisijų darbus koordinuoja tarybos prezidiumas, su visais tarybos nariais palaikydamas labai artimą ryšį.

— **Prof. dr. Jokūbas Stukas,** JAV LB tarybos narys ir Lietuvos vyčių pirmininkas, liepos mėnesį lankėsi Skandinavijos kraštuose.

— **Vitalija Ruibytė,** JAV LB tarybos narė ir II-jo pasaulio lietuvių kongreso narė, stovyklavo su Chicagos skautėmis Rako stovyklavietėje Michigane, kur ji buvo Kernavės tunto stovyklos komendantė.

— **Lietuvaičių mergaičių 15-ji stovykla Dainavoje** baigėsi rugpiūčio 1. Stovyklavo virš 70 mergaičių. Jom sumaniai vadovavo seselė Paulė, talkinama kitų Putnamo seselių bei vadovių JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos padėkos diplomą seselei Paulei už jos darbą su jaunimu stovyklos uždarymo metu įteikė JAV LB tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas.

— **Dr. E. Lenkauskas, V. Kleiza ir V. Kamantas,** JAV LB tarybos prezidiumo nariai, kelis savaitgalius iš eilės praleido Dainavos stovyklavietėje Michigane, lankydami jaunimo stovyklas ir tardamiesi su jaunimo vadovais apie jaunimo veiklą Lietuvių Bendruomenėje. Pasitarimų mintys bei jaunimo pageidavimai perduoti JAV LB centro valdybos vicepirmininkui Juozui Gailai Philadelphijoje; jis ypatingai rūpinasi jaunimo veikla visoje Amerikoje.

— **Milda Lenkauskienė,** PLB valdybos vicepirmininkė jaunimo reikalam, lankėsi keliose jaunimo stovyklose Dainavoje ir tarėsi su jaunimo atstovais II-jo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalais. Jos didžiausias rūpestis — įtraukti į kongresą kiek galima daugiau jaunimo atstovų iš visų laisvojo pasaulio kraštų.

— **Dabartinę JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybą** sudaro 10 asmenų Philadelphijoje; kiekvienas iš jų yra atsakingas už atskirą veiklos ir darbo sritį. Centro valdybos pirmininku yra rašytojas inž. Vytautas Volertas. Valdybai talkina švietimo taryba su pirmininku mokytoju Jonu Kavaliūnu ir kultūros fondas su pirmininku rašytoju Anatolijum Kairiu.

— **Rugsėjo mėnuo** buvo parinktas Lietuvių Bendruomenės mėnesiu II-jame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime Toronte 1963 rugpiūčio 31. JAV Lietuvių Bendruomenė rengiasi ateinantį rugsėjo mėnesį tinkamai išnaudoti.

— **Romas Kezys,** JAV LB tarybos narys, dalyvavo akademikų skautų studijų savaitės programoje. Jis aktyviai reiškiasi politinėje lietuvių veikloje. Buvo vienas iš pirmųjų, kurie rūpinosi Brazinskų, Kudirkos ir Simokaičių bylų reikalais.

— **Dr. Antanas Razma,** JAV LB tarybos vicepirmininkas, birželio ir liepos mėnesiais su žmona ir abiem sūnumis keliavo per Europą. Aplankė Vokietiją, Austriją, Šveicariją, Italiją ir Prancūziją. Kelionėje susitiko su Lietuvių Bendruomenių darbuotojais, aplankė pažįstamus, tarėsi įvairiais lietuviam rūpimais klausimais.

— **Elena Bradūnaitė,** JAV LB tarybos narė iš Chicagos, šią vasarą keliauja per Europą drauge su Aistyte ir Vaičiulaityte (visos trys yra žinomųjų lietuvių rašytojų dukros). Jos jau aplankė Prancūziją, Belgiją, Olandiją, Daniją ir Švediją. Dar keliaus į Vokietiją, Ispaniją, Portugaliją ir Prancūziją. Į JAV grįš rugsėjo mėnesį.

— **Dr. Stepas Matas,** JAV LB tarybos vicepirmininkas, gyvenąs Clevelande, skaitė paskaitą akademikų skautų studijų savaitėje. Šiuo metu jis ruošiasi keliom mokslinėm paskaitom, kurias skaitys Anglijoje rugsėjo mėnesį.

AIDAI — stambus mėnesinis kultūros žurnalas. Metam tik 10 dol. Administracija: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Kudirkos atgarsiai

(atkelta iš 3 psl.)

phia, Pa., A. Mažiulis, Boston, Mass., T. Mickus, Washington, D. C., V. Prižgintas, Los Angeles, Calif., P. Pusnikas, Brooklyn N., Y., dr. B. Radzivanas, Brooklyn, N. Y., V. Radžius, Chicago, Ill., J. Romanas, Melrose, Mass., A. S., St. Catherines, Canada, D. Tričienė, Chicago, Ill., A. Tumas, Norwood, Mass.

Jiem visiem — ačiū!

Atitaisymas. Pereitame nr. S. Kudirkos aprašyme atitaisytinos kor. klaidos: dokumentas pasiekė Vakarus (ne: Vokietiją), teismas po trumpo pasitarimo (ne: nesutarimo).

Latvijoje liko...

(atkelta iš 3 psl.)

38 proc. — kaime. Moterų Latvijoje skaičius 200,000 didesnis už vyrų — tai tenka sieti su antrojo pasaulinio karo padariniais.

Pagrindinis rūpestis — kodėl latvių skaičius jų krašte žymiai mažesnis, palyginti su prieškariniais metais? Latviai tai aiškina masinėmis deportacijomis Stalino laikmečiu. Pasauliniam karui baigiantis, daugiau kaip 100,000 latvių pasitraukė į vak. Vokietiją, ir jų dauguma vėliau emigravo į JAV, Kanadą, Australiją ir Angliją.

Pačiame krašte latviai pastoviai, pasyviu ar veiksmingu būdu priešinasi apgalvotam, suplanuotam iš anksto Latvijos rusinimui. Toji rezistencija kelia rūpestį tiek pačiam Kremliui, tiek jo agentams Latvijoje. (ELTA)

Vakarų Europos Lietuvių Sielovados kunigų ir pasauliečių suvažiavime. Iš k. pirmoje eilėje dr. P. Karvelis, E. Lutz Lucienė, prel. Gutauskas, vysk. A. Deksnys, dr. J. Sakalauskas, kun. L. Budreckas ir kun. dr. P. Celiešius.

Nuotr. V. Damijonaičio

Į Rezoliucijom Remti Komitetą įsijungia žymūs amerikiečiai

— **Lawrence F. O'Brien,** Washington, D.C., demokratų partijos centro komiteto pirmininkas, įsijungė į Rezoliucijoms remti komitetą, pažadėdamas visą galimą savo talką H. Con. Res. 416 rezoliucijos įgyvendinimo žygyje.

— **William T. Cahill,** New Jersey valstijos gubernatorius, įsijungdamas į Rezoliucijoms remti komitetą, rašo to vieneto vadovybei: "...Jūsų jau daug atsiekta. Talkinsiu visuose jūsų darbuose, ir bendromis jėgomis stengsimės realizuoti JAV-bių Kongreso priimtą H. Con. Res. 416 rezoliuciją, kviečiančią šio krašto administraciją iškelti Pabaltijo kraštų bylą Jungtinėse Tautose ir ją ten apginti". Gubernatorius Wm. T. Cahill yra respublikonų partijos narys.

— **John G. Tower** (R.-Texas), Jungtinių Amerikos Valstybių senatorius, rašo Rezoliucijoms remti komiteto vadovybei: "...Mielai įsijungiu į jūsų organizaciją. Visad talkinsiu jūsų darbuose ir žygiuose". Kaip visi žinome, Texas valstijoje pabaltiečių skaičius labai ribotas.

— **Arleigh Burke,** Washington, D.C., admirolas, rašo Rezoliucijoms remti komiteto vadovybei: "...Įsijungiu į jūsų vienetą. Jei tik kokios talkos reikia, rašykite tuoj man. Visad jums padėsiu". Šiuo metu admirolas A. Burke jau nebėra JAV-bių laivyno aktyvioje tarnyboje. Jo ryšiai su krašto politinio gyvenimo vairuotojais yra tamprūs ir dideli.

SU ČIURLIONIEČIAIS P. AMERIKOJ

RAŠO A. SABALIS,
SPECIALUS DARBININKO
KORESPONDENTAS

(Tęsinys iš praeito nr.)

(6)

Pirmadienio pavakarę ir vėlai naktį atvyko ir visi neišleistieji čiurlioniečiai. Tai jau Venecuelos lietuvių nuopelnas. Jie pasirūpino, kur reikia, išaiškinti, kas per vieni tie, kurie vyksta su Čiurlionio menininkų ansambliu ir neturi JAV pilietybės.

Svečiuose pas Jurgį Bieliūną

Jurgis Bieliūnas — seniai žinomas Venecuelos veiklus lietuvis. Sančiuose kadaise yra turėjęs mažą knygyną, o dabar čia turi didžiulę brangenybių krautuvę ir Japonijos Orient atstovybę. Jis yra vienas iš pirmųjų Čiurlionio ansamblio steigėjų ir choristų. Venecueloje priklauso prie šio krašto veikliausių lietuvių būrio, drąsus drąsių sumanymų vykdytojas, vienas iš didžiausių kaltininkų, kad Čiurlionio meno ansamblis galėjo atvykti į P. Ameriką.

Prieš 22 metus atvykęs į Venecuelą, pirmuosius emigranto žingsnius pradėjo fotografuodamas gatvėse. Vėliau pabandė atidaryti fotografijos krautuvę. Šiuo metu jau yra Japonijos Orient laikrodžių ir kitų gaminių atstovas visai Venecuelai. Jo du agentai — Juozas Mankeliūnas ir Vl. Venckus — sėkmingai platina prekes po visą kraštą. Tai taip pat veiklūs lietuviai. Jurgio Bieliūno Casa Europa, didžiulė laikrodžių, auksinių papuošalų ir kitų prekių parduotuvė, veikia judriausioje Maracay gatvėje. Ten yra radę darbą ir keli lietuviai, kaip pardavėjai.

Deja, dabar J. Bieliūną radom ligonio vėžimėlyje, dažnai įkvėpiantį deguonį. Yra stipriai sunegalavusi jo širdis.

Bet vis dėlto tą pirmadienio vakarą būrys čiurlioniečių buvom dažnai prie mūsų prisėdančio J. Bieliūno ir jo malonios žmonelės Vandos vaišinami ir kalbinami.

Jo namas yra tropikų statybos stiliaus. Priekinėje sienoje virš įeinamųjų durų Gedimino stulpai. Daug erdvės ir jaukumo. Čia teko susipažinti su būriu Maracay ir apylinkės lietuvių, net iš Caracas atvažiavusių, keliais įgulos karininkais ir divizijos vado atstovu vienu puikininku. Visi karininkai buvo civiliniais drabužiais, išskyrus pulkininką. Maestro Mikulskis šiltai pasveikino J. Bieliūną, švenčiantį gimtadienį, prisimindamas jį kaip vieną iš pirmųjų čiurlioniečių.

(Jurgis Bieliūnas mirė rugpiūčio 5 Salzburge, Austrijoje, kur buvo išvykęs gydytis. — Red.).

Svečiuose pas brigados gen. Camilio Vethencourt

Birželio 29, antradienį, karinės įgulos 4 divizijos brigados generolas Camilio Vethencourt pakvietė, kad aplankytume jo štabą ir jį. Apie 10 val. atvykę, jau radome palmių ir kitų tropinių medžių pavėsyje maloniai besišypsantį generolą su 11 karininkų, kuriuos iš eilės pasveikinom rankos paspaudimu. Vertėju buvo ltn. B. Petrusevičius Generolas sveikino Čiurliono ansamblį, atvykusį pagerbti Venecuelos 150 metų nepriklausomybės. Kvietė jaustis kaip tėvynėje. Atsiprašė, jei pasitaikys kokių nemalonumų.

Štabo darbo kambarių koridoriai išpuošti kinų mozaika. Vienas karininkas aprodė įstaigų patalpas ir sodą. Buvom pavaišinti iš labai mažų puodukų kava ir vaisių sunka.

Filmavimas Caracas TV stoty

Apie pietus dviem kariniais autobusais išdūmėme į Caracas televizijos penktojo kanalo stotį. Baisiais keliūkščiais ir siaurutėlėmis gatvėmis 4 val. atvykome į pačią kalno viršūnę, kur yra įsikūrusi televizijos stotis. Nuo čia žvilgterėjus gal kilometrą ar daugiau žemyn, išsipila prieš akis puikūs Caracas, Venecuelos sostinės, vaizdai. Kitoje pusėje, toli už upės, vėl kalnai. Caracas yra išsidėstęs slėnyje abipus upės.

Čia Čiurlionio ansamblio mišrus choras su kanklininkais bei kaimo pučiamaisiais instrumentais ir tautinių šokių šokėjais dainavo ir šoko virš valandos laiko. Padainavo ir pašoko 13 dalykų. Dirigavo A. Mikulskis, tautiniam šokiam vadovavo J. Kavaliūnaitė ir M. Leknickas. Režisavo Petras Maželis. Žiūrint į čia pat esantį TV aparatą, dainos skambėjo puikiai, o taip pat ir šokėjai mikliai šoko. Televizijos pranešėjas (Paulina Mašiotienė pranešinėjo dainų turinį) tarpais pridėdavo ir savo šiltus komentarus.

Programa baigiama daina Namo. Pranešėjas: "Ačiū — daug laimės", palinki lietuviškai.

Kitos dienos vakarą ši programa buvo perduota per televizijos penktąjį kanalą.

Dainos ir šokiai Bolivaro aikštėje

Iš televizijos stoties, kur buvo užtrukta apie geras dvi valandas, skubėjome į Caracas senamiesty esančią Bolivaro aikštę , kur 9 val. turėjo vykti pasirodymas liaudžiai.

Didžiulė Bolivaro aikštė yra netoli šio krašto didvyrio gimtųjų namų. Jau radome ją pilną bestoviniuojančių žmonių. Kairėje pusėje prie namo priglausta didžiulė scena buvo apšviesta stiprių šviesų. Šoko žinoma venecueliečių tautinė grupė Morena. Tai liaudies dainininkų, šokėjų ir griežikų nedidelė grupė. Ateinantį rudenį ji gastroliuosianti JAV. Šoko būdingus pietiečių šokius, daugiausia palydimus dainininkų, gitarų ir klarnetų. Šokių dinamika nepaprasta. Žiūrėjom ir būkštavom, kad mūsų šiauriečių lėtos dainos ir šokiai jiem nepatiks.

9:30 val. vak. Čiurlionio ansamblis pradėjo savo įprastinę, kiek sutrumpintą, programą. Patiko. Plojo ir skandavc "otri" — daugiau. Ypatingai jie plojo už vieną ispanų kalba padainuotą dainą, kuri yra labai populiari Venecueloje.

Maudomes ir šildomės tropikų saulėje

Kai atsirasdavo pusdienis laisvalaikio, tada karininkų ramovės didžiuliame baseine maudydavomės, šildydavomės tropikų saulėje ar ilsėdavomės pietų kraštų medžių pavėsiuose. Mūsų tautinių šokių šokėjai, kurie mikliai scenose šokdavo Subatėlę ar kitą kurį šoki, čia irgi neatsilikdavo ir vienas kitam neužsileisdavo, nuo tramplino šokinėdami į vandenį, dažnai pamiršdami ir pietus.

Baseinas yra gretimai karininkų ramovės vaišių ir priėmimų salės, kurios dalis yra po atviru dangumi, marmuro grindys puikiai išblizgintos. Vietomis prisodinta tropikų kraštų medžių ir gėlių. Kiek toliau Andų kalnynai. Tai labai jaukios vietelės vakaro poilsiautojams.

Dainuojam ir šokam bulių arenoje

Birželio 30, trečiadienį, 8 v. v., Maracay bulių arenoje turėjo įvykti čiurlioniečių koncertas. Kai 7:30 val. atvykome į bulių areną, jau radome būrį kareivių viduryje aikštės iš sunkvežimių kraunant lentas, iš kurių padarė paaukštinimą — sceną, prijungė mikrofonus ir garsiakalbius.

Iš lauko bulių arenos aikštė apvesta aukšta mūro siena su keturiais įėjimais. Tai arabų - ispanų architektūros statinys, likęs iš ispanų kolonijų laikų. Daug visokių išorinių pagražinimų. Viduje ratu 21 eilė suolų, kurie padalyti aukštomis smailiomis metalinėmis tvoromis į keturias dalis. Čia gali tilpti apie 12,000 žiūrovų. Aikštė ir suolai nedengti, po atviru dangumi, išskyrus vieną dalį, skirtą, tūr būt, vietos gubernatoriui ir kitiem aukštiesiem pareigūnam. Aikštės smėlis dar neseniai išlygintas, palaistytas vandeniu. Vėjeliui kiek patraukus, pakvimpa jaučių kvapas...

Sako, kad Venecueloje kas savaitę kuriame nors mieste vyksta rungtynės su buliais. P. Maželis, Čiurlionio ansamblio režisorius, vėliau rodė arenos direkcijos dovanas: du trumpus kruvinus matadoro durklus.

Čiurlionio ansamblio programa buvo kiek sutrumpinta, palikta pati "linksmiausioji" dalis. Publiką sudarė daugiausia kareiviai ir karininkai. Viso galėjo būti apie 3,000 žmonių.

(Bus daugiau)

Čiurlioniečiai padeda vainiką prie S. Bulivaro paminklo Maracay miesto aikštėje, kai buvo švenčiama Venecuelos 150 metų sukaktis. Iš k. Valdonė Žiedonienė, Romas Budrys, Ričardas Ramonis ir Dalė Žylytė.
Nuotr. J. Garlos

LAIŠKAI REDAKCIJAI

Dėl A. Kalvaičio veiklos

Perskaitęs P. Mačiulio laišką apie jubiliatą Antaną Kalvaitį, Antanas Ustjanauskas papildomai informuoja apie jo veiklą Vokietijoj:

"1945 metais, amerikiečių armijai įžygiavus į Bavariją, aš buvau išrinktas Kaufbeureno lietuvių komiteto pirmininku ir buvau maloniai nustebintas, kad tuo pačiu laiku Muenchene buvo suorganizuotas Bavarijos lietuvių apygardos komitetas, kurio pirmininku buvo Antanas Kalvaitis. Netrukus gavau pakvietimą dalyvauti apylinkių pirmininkų susirinkime, į kurį nuvykęs, turėjau progos asmeniškai susipažinti su Antanu Kalvaičiu, o taip pat stebėti jo pastangas padėti savo tautiečiams. Kaip tik tuo laiku amerikiečiai leido rusams prievarta repatrijuoti savo piliečius, įskaitant ir lietuvius. Ir jeigu A. Kalvaitis būtų man nepadėjęs prieiti prie amerikiečių Bavarijos srities komendanto, kuris davė tuojau parėdymą tą repatrijaciją sustabdyti, tai gal ne vienas iš mūsų būtume gavę "free ride" tėvynėn, o vėliau į Sibiro taigas.

Tais laikais tokie asmenys, kaip Antanas Kalvaitis, buvo mums nepaprastai reikalingi, ir, kaip matote, jis su kaupu yra atlikęs savo pilietinę pareiga.

Antanas Ustjanauskas,
Hartford, Ct.

O vis dėlto mes nemokame mylėti artimo!

Grįžęs iš tėvų jėzuitų bažnyčios Chicagoje, kur pamokslo metu kunigas labai gražiai kalbėjo apie artimo meilę, ir skaitydamas Darbininką Nr. 50, liepos 28, radau vieno kataliko (religijos prasme) parašytą redakcijai laišką "Pagerbimas ar pasityčiojimas". To laiško autoriui norėčiau tiktai priminti to sekmadienio pirmo skaitymo vieną sakinį iš Pamokslininko Knygos: "Tuštybių tuštybė, sako Pamokslininkas, tuštybių tuštybė! Viskas yra tuštybė!".

Mielas Autoriau, ar reikėjo Tamstai pasityčioti iš žmogaus? Ar tai ne tuštybė? **V. K.**

RUGPIŪČIO PIRMA SAVAITĖ KENNEBUNKPORTE, ME.

Lietuviškas svetingumas ir vasaros karščiai į Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų sodybą sutraukė daug svečių. Rugpiūčio mėnesį jų ypač gausu. Bandoma atsigaivinti Atlanto vandenyne, pušynuose.

Netrūksta čia ir dvasinės atvangos. Jau kelinta savaitė pranciškonų buv. gimnazijos salėj vyksta P. Baltuonio iš Montrealio medžio skulptūrų paroda. Paskutinę liepos savaitę vyko literatūros vakaras, kuriame su savo kūryba pasirodė rašytojai Paulius Jurkus, Nelė Mazalaitė ir Algirdas Landsbergis.

★

Iš Bostono atostogaujanti Elena Vasyliūnienė suorganizavo kitą literatūros vakarą rugpiūčio 5. Nelė Mazalaitė paskaitė savo "Baladę apie obuolį". Su įprastu nuoširdumu nusikėlė į vaikystės dienas, kai su ilgesiu būdavo laukiama saldinės obels saldžių vaisių.

Ada Ustjanauskienė pagaunančiai paskaitė šiek tiek patrumpintą "Čičinską".

Algirdas Landsbergis, pereitą vasarą Kennebunkport, Me., o žiemą Maspeth, N. Y., literatūros vakaruose skaitęs ištraukas iš kuriamos dramos "Gluosniai vėjuose", šį kartą patraukliai supažindino klausytojus su tolimesne dramos eiga. Kazimieras, būsimas šventasis, su angelu atvykęs iš dangaus, ruošiasi padėti lietuviams laimėti kovą prieš rusus.

Literatūros vakaro užsklandoj E. Vasyliūnienė trumpai ir grakščiai supažindino su klasikinio ir šių dienų meno atspindžiais.

★

Paskutinėm liepos dienom Kennebunkport lietuviškoji sodyba nebepajėgė sutalpinti visų vasarotojų. Jų prisirinko apie 200. Teko "sulietuvinti" keletą kaimyninių kitataučių vasarnamių. Energingoji E. Vasyliūnienė, lietuviškoj masėj nuklausiusi balsingas asmenybes, subūrė į vyrų kvartetą ir mišrų chorą ir taip suorganizavo koncertą rugpiūčio 7. Ir iš kur čia nebuvo atvykusių dainininkų. Vyrų kvartetą sudarė Igoris Kučiauskas (Baltimorė), Vytautas Murauskas (Montrealis), Justinas Buivys (Baltimorė), Justin Bruozis (Worcester). Mišriam chore prisijungė ir moterys: Bronė Stravinskienė (Chicago), Danutė Vakarienė (Chicago), Elena Vasyliūnienė (Bostonas), Milda Murauskienė (Montrealis), Ada Ustjanauskienė (Hartford), Elinor Chebatoris (Philadelphia), Jadvyga Baltuonienė (Montrealis), Pranė Kamantauskienė (Norwood). Programos dalyvius ir kūrinius pristatė E. Vasyliūnienė.

Vyrų kvartetas pirmiausia atliko: M. Petrausko Gaudžia trimitai, J. Švedo Balnok, tėveli, K.. V. Banaičio Žygį į Vilnių, J. Naujalio Lietuva brangi.

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas su sūnum dr. Vyteniu prie pianino klausytojus supažindino su J. Gaidelio sonatos n. 2 antra dalim ir A. Dvoržak sonatina op. 100.

Vyrų kvartetas vėl sudainavo J. Strolios Tykus buvo vakarėlis, K. V. Banaičio Pakirsiu berželi ir užbaigė su čiurlioniečių tradicine Namo, broliukai.

Mišri grupė atliko J. Bendoriaus Mergužėle, lelijėle, Br. Budriūno Tėviškėlę ir partizanų dainą Stoviu parimus. Ypač gilų įspūdį paliko Tėviškėlė, taip jautriai ir pagaunančiai sukurta Br. Budriūno, vieno iš iškiliausių dabarties lietuvių kompozitorių ir eilės Dainų švenčių dirigento.

Kvartetą ir chorą paruošė ir jiem dirigavo Izidorius Vasyliūnas. Akomponavo dr. Vytenis Vasyliūnas.

Pabaigoj padėkos ir nupelnyto pagyrimo žodį tarė pranciškonų provincijolas tėv. Jurgis Gailiušis, OFM.

★

Tai nėra Kennebunkporto pranciškonų vasarvietės parengimų pabaiga. Pramatomas dar vargonų koncertas su solistais.

Trečioj rugpiūčio savaitėj čia rinkos ateitininkai sendraugiai į metinę stovyklą. Ketvirtoj rugpiūčio savaitėj čia vyks 58-sis Lietuvos vyčių seimas. — **K.**

LIETUVOS VYČIŲ SEIMO PROGRAMA

Lietuvos vyčių 58 metinis seimas vyksta šiemet rugpiūčio 25, 26, 27, 28, 29 Kennebunkporte, Maine, pranciškonų vienuolyno sodyboje.

Rugpiūčio 25, trečiadienį, bus tokia programa: pusryčiai 8 v., priešpiečiai 12 val., pietūs 6 v. v. Bus keliaujama į atvirą jūrą paplaukioti, meškerioti, lankomas teatras, susipažįstama su aplinkuma.

Rugpiūčio 26, ketvirtadienį, pusryčiai 8 val. — Pirmoji atidarymo sesija 9:15. Sesija baigiama 11:25. Mišios koplyčioje 11:30, priešpiečiai — 12 val. Antroji sesija 2 v. popiet, baigiama 5:30 v. Pietūs — 6 v. — Vakare šokiai nuo 8 v. iki 12 v. v. Groja Winn orkestras.

Rugpiūčio 27, penktadienį, pusryčiai 8 v., sesija 9:15 v., baigiama 11:25 v., mišios koplyčioje 11:30 v., priešpiečiai 12 v. — popiet laisva. Pietūs 6 v. 8 v. — liaudies dainos ir šokiai.

Rugpiūčio 28, šeštadienį, pusryčiai — 8 v., sesija — 9:15 v., baigiama 11:15, mišios koplyčioje 11:30 v., priešpiečiai — 12 v., sesija 2 v., renkama valdyba ir išrenkama vieta kitų metų seimui. Pietūs — 6 v. v. Seimo balius — 8 v. v. iki 12 v. Groja Joe Paisaka orkestras.

Rugpiūčio 29, sekmadienį, pusryčiai 8 v. Jei bus reikalinga, sesija bus 9:15 v., mišios 11 val. — uždaromasis banketas 1 val. popiet.

Lietuviai skautai pasaul. jamboree

Skautų Brolijos vyriausias skautininkas Petras Molis per kapelioną kun. Joną Pakalniškį Darbininko redakcijai ir visiems skaitytojams iš tolimos Japonijos atsiuntė sveikinimus. Japonijoje vyksta pasaulinė skautų jamboree. Laiške jis rašo, kad

tarp visų vėliavų plevėsuoja ir Lietuvos vėliava ir kad Lietuvos skautai pilnai jamboree atstovaujami.

Tarp kito, laiške rašo, kad juos užklupo taifūnas ir išgriovė daugybę palapinių. Taip 8000 skautų liko be pastogės. Greitosiom reikėjo juos priglausti šventyklose arba mokyklose.

KULTŪROS ŽIDINIUI PAAUKOJO 500 DOL.

A. a. Vaclovas Butėnas, gyvenęs Hartforde, Conn., įrašytas į Kultūros Židinio garbės fundatorius. Velionies sesuo Marijona Radavičienė yra didelė pranciškonų darbų rėmėja ir garbės fundatorė, gyvena New Britaine, Conn. Dabar iš brolio paliktų pinigų 500 dol. paskyrė Kultūros Židinio statybai ir tuo jį įrašė į garbės fundatorius.

A. a Vaclovas Butėnas, kurio vardu į Kultūros Židinį įnešta 500 dol.

IŠ VISUR

— **Msgr. Audrys Bačkis,** iki šiol ėjęs pirmojo Nunciatūros sekretoriaus pareigas, nuo š. m. liepos mėn. 1 dienos yra pakeltas į Nunciatūros patarėjo (auditeur) rangą. Nuo š. m. rugpiūčio mėn. 12 dienos jis pavaduoja Apaštališkąjį delegatą Lagos, Nigerijoje, išvykusį atostogų.

— **Motina iš Lietuvos** ieško sūnaus Leonardo Ribačenkos, gim. Kaune, 1926 m. Pranešti Darbininko Administracijai.

— **Kun. Jonas Bobinas** mirė rugpiūčio 10 d. Montrealyje po sunkios ir ilgos ligos. Velionis buvo gimęs 1903 m. spalio 10 d. Anglijoje, Londone. Su tėvais 1912 atvyko į Kanadą, lankė šv. Sulpicijaus kunigų seminariją, kunigu išventintas 1929 m. gegužės 25 d. Ilgą laiką buvo šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, nuo 1962 iki 1964 šv. Aloyzo klebonas, nuo 1964 - šv. Patriko katedros vikaras.

— **Vytas Kasniūnas, jr.,** kuris bebaigias finansų mokslus toliau yra numatęs studijuoti teisę, savo turimą Kasniūnas and Assoc. apdraudos agentūrą Chicagoje praplėtė naują skyrium — žemės pardavimu (Real estate) ir dabar labai geromis išsimokėjimo sąlygomis parduoda žemės sklypus Hot Springs, Arkansas, kur yra gausi lietuvių kolonija ir dar daug lietuvių yra pasirengę ten įsikurti.

Vytas Kasniūnas, jr. yra iš tarpo tų jaunųjų akademikų, kurie aktyviai veikia visuomeniniame gyvenime.

— **Komp. K. V. Banaičio op. "Jūratė ir Kastytis" klavyras jau gatavas.** Rugpj. 10 d. sol. St. Baras su prof. A. Kučiūnu labai pagarbiai atgabeno į Lietuvių Muzikologijos Archyvą, Chicagos Lietuvių Operos skyrių (kur yra sudėta J. Gaidelio operos Danos, J. Karnavičiaus op. Gražinos, Bruno C. Markaičio, S. J., Vilniaus Varpai orkestracijos ir kt.) minėtos operos klavyrą. Ten juos sutiko Chicagos L. Operos pirmininkas V. Radžius su Lietuvių Muzikologijos Archyvo organizatoriumi J. Žilevičiumi. Klavyras nepaprastai meniškai įrištas į drobinius apdarus, gražiai atspausdintas (Morkūno spaustuvės), meniškai įgraviruotas (Zdaniaus). Numatoma netrukus pristatyti visuomenei. Išleido Jūratės ir Kastyčio operos fondas Chicagoje.

— **Vysk. A. Deksnys** rugpiūčio 11 išvyko į Zagrebą, Jugoslaviją, kur dalyvauja tarptautiniame marijologijos kongrese. Iš įvairių paskaitininkų paminėtinas kard. Wright. Popiežiui atstovauja kard. Seper, buvęs Zagrebo arkivyskupas. Kelionėje vysk. A. Deksni palydėjo Tėv. Klemensas Žalalis, O.F.M.

— **Jauni lietuviai medicinos gydytojai** ir bebaigią medicinos mokslus studentai kviečiami įsirašyti į lietuvių gydytojų šeimą — į Lietuvių Gydytojų draugijas, kurios yra kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje. Centro valdyba kviečia jaunuosius gydytojus dalyvauti PLGS ir ALGS suvažiavime š. m. rugsėjo mėn. 4-5 dienomis The Pierre viešbutyje, Fifth Ave. ir 61st St., New Yorke. Dėl įstojimo į draugiją ir suvažiavimo reikalais prašome kreiptis į CV sekr. dr. B. Radzivaną, 84-16 110 St., Richmond Hill, N. Y. 11418, telef. (212) 441-9720, arba į suvažiavimo k. pirm. dr. M. Žukauskienę, 88-59 75th St. Woodhaven, N. Y. 11421, tel. (212) 642-2965.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

P. Vaškio paroda

Skulptoriaus Petro Vaškio darbu paroda yra rengiama rugpiūčio mėn. 29 dieną, sekmadienį, ponų Gasparėnų sodyboje (810 5th Street, Delran, N. J.). Skulptorius P. Vaškys yra gerai pažįstamas lietuvių ir amerikiečių tarpe. Su savo kūriniais dalyvavo įvairiose parodose. Nuo 1956 metų dėsto keramiką Phila. Museum College of Art ir yra sukūręs Amerikos prezidentų bei kitu istoriniu asmenybių figūras Philadelphijos vaško muziejui. Parodos globėjai, Pietinės New Jersev ir Philadelphijos LB apylinkių valdybos, maloniai kviečia visus gausiai aplankyti ruošiama paroda. Paroda lankoma nuo 3 v. iki 7 v. v.

Kviečiame sportuoti

Philadelphijos Lietuvių Atletų Klubas šiuo metu vykdo naują narių vajų — registraciją. Laukiama sportininkų krepšinio, tinklinio, stalo teniso, futbolo, šachmatų ir lengvosios atletikos šakose. Visi suinteresuoti prašomi nedelsiant registruotis pas Antaną Krušinską (1202 Fernwick St., Phila, Pa., 19115, telef. OR 6-2345) arba pas Vytautą Maciūną (247 E. Albanus St., Phila, Pa., 19120, telef. DA 4-2947). Pradedant rugsėju, kiekvieną mėnesį bus vienos iš sporto šakų varžybos. Rugsėjo mėn. 11 ir 12 dienomis Atletų Klubas numato stalo teniso, krepšinio ir tinklinio rungtynes.

Atvyksta jaunimas

Lietuvių Jaunimo Informacijos Centro suorganizuota ekskursija aplink Šiaurės Ameriką, Philadelphiją numato pasiekti rugpiūčio mėn. 23 - 24 dienomis. Keliaujančius jaunuolius sutikti jau vykdomi pasiruošimai. Yra planuojama surengti šokius, iškylą prie Atlanto ir aplankyti garsų Laisvės Varpą (Liberty Hall). Šios jaunimo kelionės užsibrėžti tikslai yra maždaug tokie: aplankyti ir susipažinti su lietuvišku jaunimu, išsisklaidžiusiu po Ameriką; skatinti jaunimą įsijungti į lietuvišką veiklą; visą jaunimą kviesti ruoštis dalyvauti 1972 metų Jaunimo Kgrese; susipažinti su Amerikos kraštu bei gamta ir praleisti atostogas savųjų tarpe.

Vietinių talentų paroda

LB Philadelphijos apylinkės rugsėjo 26, Bendruomenės mėnesio proga, rengia savotiškai įdomią parodą. Į šią parodą kviečiami dalyvauti visi mėgėjai - menininkai su savo kūryba, būtent: tapyba, skulptūra, keramika, metalo ir medžio išdirbiniais, audiniais, rankdarbiais. Savo eksponatus prašoma registruoti pas valdybos pirmininką Algį Dantą (327 Welsh Rd., Bethayres, Pa. 19006, tel. WI 7-4266). Paroda įvyks šv. Andriejaus par. salėje.

S. M. J.

STEP. ZABULIS REIŠKIASI AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

Šalia jau einamų visuomeninių pareigų (jis yra Hartfordo LB apylinkės pirmininkas ir pavergtų tautų komiteto narys), Steponas Zabulis pradeda reikštis ir žurnalistikoj, keldamas amerikiečių spaudoj Lietuvos reikalus. Hartford Courant birželio 26 išspausdino jo straipsnį "Oppressed Balts", o Hartford Times birželio 28 — "Baltic Freedom". Apie šiuos straipsnius buvo rašyta Draugo liepos 26 numeryje. Čia duodu Hartford Times straipsnio vertimą, norėdamas iškelti autoriaus minčių nuoseklumą.

— Neseniai Sovietų kariuomenės vadai ir komunistų bosai Kremliuje apkaltino JAV imperializmu Azijoje, Viduriniuose Rytuose ir kitur.

Argi mes, amerikiečiai, esame užėmę nors vieną valstybę pasauly? Priešingai, Sovietų Sga yra pasidariusi didžiausia kolonialinė imperija šiame 20-tame amžiuje.

Kai naciai ir sovietai sutriušKino Lenkiją 1939 rugsėjo mėnesį, Kremlius įsiveržė į Baltijos respublikas, aneksavo jas 1940 birželio mėnesį ir negirdėtais istorijoje klastos 'rinkimais' prijungė jas prie Sovietų S-gos.

Kremlius tvirtino, kad Lietuva, Latvija ir Estija balsavo, norėdamos prisijungti prie Sovietų. Baltijos valstybės jau 30 metų kenčia rusų komunistų vergijoje.

Kai Vakarų jėgos pripažįsta laisvę ir nepriklausomybę daugeliui Afrikos, Azijos ir kitų pasaulio kraštų, pribrendo laikas reikalauti, kad komunistinė kolonialinė imperija grąžintų laisvę ir nepriklausomybę Lietuvai, Latvijai ir Estijai, kurių žemės yra okupuotos ir kurių teisės, kaip pasaulio tautų, yra paneigtos.

Be atidėliojimo reikia mesti tiesos žodį į Kremliaus veidą, į didžiausią kolonialinę imperiją pasaulyje. Švelnumu ir nuolaidumu tik palengvintume jos agresiją.

JAV kongresas yra padaręs pirmą žingsnį, priimdamas rezoliuciją 416, kuri reikalauja laisvės Baltijos tautom.

Visi laisvę branginą amerikiečiai privalėtų skatinti JAV prezidentą šį svarbų įstatymą iškelti Jungtinėse Tautose, reikalaujant Sovietų Rusiją pasitraukti iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Kadangi laisvės ir nepriklausomybės paneigimas nėra toleruojamas visame pasaulyje tad negali būti toleruojamas ir Sovietų Sąjungoje, — baigia straipsnį Steponas Zabulis.

Hartford Courant išspausdintam straipsnyje yra tų pačių minčių, tik ten iškelta, kad nuo 1940 Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse prasidėjo rusų komunistų didžiausia brutali okupacija. Tada baltai pradėjo intensyvią kovą dėl laisvės. Pažymėta, kad 1940-52 laikotarpy lietuvių yra žuvę 30,000.

Steponas Zabulis 1965 baigė Hartfordo universitetą. Dirba Hartfordo pašto įstaigoje. Yra vedęs. Augina sūnų ir dukteri.

Linkėtina Stp. Zabuliui neišleisti plunksnos iš rankos ir vis daugiau duoti straipsnių amerikiečių ir lietuvių spaudai.

Jonas Bernotas

HARTFORD, CONN.

A. a. Petras Baltrukonis

Birželio 30 prie savo namų sukrito ir nuvežtas į ligoninę širdies liga mirė savanoris kūrėjas Petras Baltrukonis.

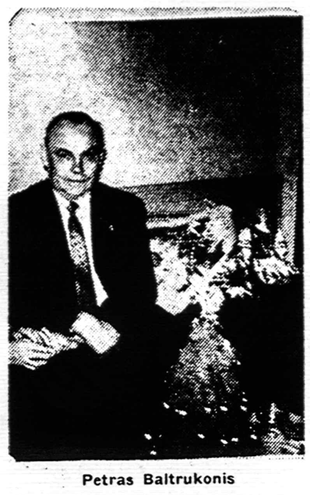

Petras Baltrukonis

Buvo pašarvotas Karlono-Molloy koplyčioje. Jo karstą puošė daug vainikų ir gėlių puokščių. Į koplyčią buvo atvykęs Švč. Trejybės lietuvių parapijos klebonas kun. Juozas Matutis ir su susirinkusiais sukalbėjo sopulingąją dalį rožančiaus. Hartfordo ramovėnai velionį pagerbė ypatingai gražiai: jo karstą apdengė Lietuvos vėliava, stovėjo sargyboje, atsisveikinant gausus būrys sustojo prie karsto, o inž. Benediktas Dapkus pasakė kalbą.

Buvo atlydėtas į Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčią. Čia klebonas kun. Juozas Matutis aukojo mišias. Karstą nešė Hartfordo ramovėnai.

Jo kūnas lėktuvu iš Bradley Field buvo išvežtas į Torontą, Kanadą. Palydėjo jo žmona ir iš Kanados į šermenis atvykusieji giminės. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Toronte, Kanadoje, prie savo artimų giminių. Pamaldas kapinėse laikė Šv. Jono lietuvių parapijos klebonas kun. P. Ažubalis.

Liko velionies žmona Monika Kymantaitė-Baltrukonienė, sesuo Marytė Brizgienė su dukteria Lietuvoje, brolio Kazio duktė Janina Bubulienė su šeima Toronte, brolio Juozo trys dukterys Lietuvoje ir pusseserė Ona Ambrasienė, gyv. Manchesteryje, Conn.

Petras Baltrukonis buvo kilęs iš Balsupių, Marijampolės apskr. Kuriantis Lietuvai, stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę ir kurį laiką tarnavo ryšių batalijone. Paskui perėmė brolio ūkį ir su žmona gražiai tvarkėsi. Rusam komunistam užėmus Lietuvą, pasitraukė į Vokietiją, o 1949 atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Čia su žmona, kruopščiai bedirbdami, įsigijo namus. Prieš 5 metus išėjo į pensiją.

Velionis priklausė prie L.A.P. klubo; buvo direktorių tarybos ir namų priežiūros komiteto narių; ir be atlyginimo daug dirbo klubui. Pasak klubo šeimininko Adolfo Maslausko, velionis Petras buvo darbštus, rūpestingas ir punktualus. Buvo ir mechanikas. Vokietijoje jam teko būti net šoferių kursų lektorium. Jis čia priklausė ir prie Lietuvių Susivienijimo.

Ilsėkis, Petrai, ramybėje. Tesuteikia Viešpats tavo sielai Amžinąją Šviesą.

Jonas Bernotas

WORCESTER, MASS.

Pamaldos už a. a. kun. Joną Jutkevičių

Rugpiūčio 5 suėjo mėnuo, kai palaidojom Šv. Kazimiero parapijos kleboną kun. J. Jutkevičių. Tos dienos vakarą Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje už jo vėlę buvo aukojamos mišios; jas koncelebravo velionies broliai kunigai Antanas ir Julius Jutkevičiai, Aušros Vartų parapijos vikaras kun. J. Bakanas, kuris šiuo laiku darbuojasi mūsų parapijoj, Šv. Vincento ligoninės kapelionas kun. E. Borokas, kuris padeda ir parapijos darbe, ir kun. J. Steponaitis, tik grįžęs iš atostogų.

Gražiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Mateikos. V. Roževičius pagiedojo solo.

Mišiose dalyvavo ir svečių kunigų, taip pat ir velionies tėvelis, sesutės ir brolis. Mamytė šį kartą nedalyvavo, nes jai atsitiko nelaimė: krisdama išsilaužė klubą ir turėjo operaciją.

Kiekvieną dieną, atrodo, laukiame ateinant savo mylimo klebono į bažnyčią, bet nesulaukiame. Mes jo niekada nepamirštame.

Į Lietuvių Fondą

LB vietos apylinkė a. a. kleboną kun. J. Jutkevičių už jo pasišventimą lietuviškiem reikalam nori įrašyti į Lietuvių Fondą. Prisidėkime visi prie šio sumanymo ir aukas siųskime ar asmeniškai perduokime LB pirmininkui Pr. Staneliui, 67 Harrison St., tel. 756-4248.

Praėjusių metų gruodžio 6 rengiant demonstracijas S. Kudirkos reikalu, a. a. kun. J. Jutkevičius buvo pirmas organizatorių eilėse ir pirmose eilėse su visais žygiavo iki miesto rotušės, prie kurios pasakė ugningą kalbą.

Paskutiniame savo pamoksle, kurį pasakė gegužės 30, o po pietų išvyko į tas nelaimingas atostogas, kurios baigėsi mirtimi, jis kalbėjo: "Įsižiūrėkite visi į savo sąžines ir pasakykite, ar tikrai mes esame lietuviai patriotai ir ar atliekame tas pareigas, kurių iš kiekvieno mūsų laukia Lietuva".

Pirmieji rudens parengimai

Greitai prasidės parengimų sezonas. Stenkimės tą pačią dieną nerengti jų po kelis, kad vieni kitiem nepakenktume ir visuose galėtume dalyvauti.

Rugsėjo 18, šeštadienį, LB apylinkės valdyba Holy Name auditorijoj 7 val. rengia naujai iškilusios dainininkės Ginos Čapkauskienės koncertą. Dainininkė yra visų mėgstama ir vertinama. Ji atvyks iš Montrealio.

Rugsėjo 19, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos Motinų Gilda Maironio Parke rengia savo veiklos 25 m. minėjimą.

Rugsėjo 26, sekmadienį, Maironio Parke rengiami tradiciniai Lietuvių Labdaros Draugijos pietūs.

Spalio 3, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijoj prasideda 40 val. atlaidai.

Spalio 10, sekmadienį, Moterų Sąjungos 5-toji kuopa Maironio Parke rengia pietus su menine dalimi.

Spalio 17, sekmadienį, pranciškonų rėmėjų skyrius rengia trijų kunigų pranciškonų sidabrinio jubiliejaus minėjimą. 10 val. ryto mišias koncelebruos visi trys jubiliatai. Pagerbimas įvyks 1 val. Maironio Parke. Bus iškilmingi pietūs ir meninė dalis.

J. M.

OTTAWA, ONTARIO, CANADA

LKMA židinio susirinkimas

Rugpiūčio 3 Ottawos universiteto pedagogikos fakulteto rūmuose, profesūros svetainėje, įvyko Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Ottawos židinio viešas susirinkimas — paskaita.

Židinio pirmininkė dr. Marija Ramūnienė trumpai kalbėjo apie organizacinius židinio reikalus ir pranešė LKMA Romoje patvirtintų naujų narių pavardes: inž. J. Danys, inž. G. Mitalas, inž. K. Vilčinskas.

Ottawos universiteto pedagogikos fakulteto vicedekanas ir lyginamosios pedagogikos centro direktorius dr. Antanas Ramūnas pristatė pagrindinį vakaro paskaitininką Chicago State universiteto profesorių Joną A. Račkauską ir koreferentą profesorių G. Procutą, Ottawos universiteto lyginamosios pedagogikos centro narį. J. A. Račkauskas savo paskaitoje — "Lietuvos mokytojo vaizdas amžių eigoje" — išryškino pagrindines istorijos jėgas, formavusias mokyklų ir švietimo sistemos išsivystymą Lietuvoje, ir parodė mokytojo vaidmenį bei darbą istorijos tėkmėje. G. Procuta, pratęsdamas pagrindinio kalbėtojo centrinę mintį, kalbėjo apie mokytojo padėtį Lietuvoje sovietiniame periode. Vėliau buvo diskusijos ir komentarai.

Po akademinės dalies pasivaišinta ir apžiūrėti lyginamosios pedagogikos centro kabinetai ir biblioteka.

Susirinkime dalyvavo gražus būrelis Ottawos lietuvių. Buvo išreikštas pageidavimas ateityje turėti daugiau panašių parengimų.

Pr.

St. Catharines, Ont.

Lietuvių diena ir jaunimo kongresas

Septynioliktoji Kanados Lietuvių diena ir antrasis Kanados jaunimo kongresas įvyksta spalio 8-11 St. Catharines mieste, Ontario. Lietuvių dienos ruošą rūpinasi apylinkės valdyba, padedant visuomenės veikėjam. Jaunimo kongreso ruošą rūpinasi G. Breichmanas iš Hamiltono, padedant jaunimui. Iš St. Catharines jaunimo aktyviai įsijungė į jaunimo kongreso ruožą studentė Danguolė Vilbikaitytė.

Šiame mieste jau buvo suruošta XI-toji Kanados Lietuvių diena (1965). Miestui augant, šiais metais susipažinimo vakarui yra gauta pati didžiausia Lincoln Curling Club salė, 370 Ontario gatvėje, visai arti prie QEW greitkelio. Tokios erdvios salės 1965 St. Catharinėj dar nebuvo.

Kanados jaunimo kongresas įvyks spalio 8-9. Susipažinimo vakaras bus spalio 8, 8 val. vak. Merritton Community Centro salėje, Park Avenue, St. Catharines, Ont.

Smulkiau apie šias abi šventes bus painformuota vėliau.

Informacija

Kaukių balius

Karnavalinis vakaras ką tik prasidėjo. Prie salės, kurio je turėjo vykti šokiai ir žaidimai, grūdosi vakaro dalyvių būrys. Virš salės durų pakabintas margiaspalvis plakatas: "Leidžiama tik su kaukėmis". Daugelis dalyvių pasipiktinę:

— Negi reikės užsidėti dar vieną kaukę!

A. † A.

ANTANINAI OŠLAPIENEI

mirus, jos vyrui adv. Albertui ir sūnums su šeimomis gilią užuojautą reiškia

LB Queens apylinkės nariai ir valdyba

Mielai Rimai Čerkeliūnienei ir jos šeimai, brangiai tetai

A † A

ANTANINAI OŠLAPIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Bagdžiūnų šeima ir J. Matulaitienė

A † A

ANTANINAI OŠLAPIENEI

mirus, liūdinčius artimuosius — vyrą adv. Albertą Ošlapą, sūnus inž. Algį ir dr. Raimundą ir jų šeimas giliai užjaučia

Bagdžiūnų šeima ir J. Matulaitienė

Mielam bičiuliui adv. Albertui Ošlapui, jo mylimai žmonai

A † A

ANTANINAI OŠLAPIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškia

Adalbertas Milaševičius

Mirus

A † A

Antanina Ošlapienei-Šumnauskaitei,

giliai užjaučiame velionės vyrą Albertą, jų sūnus Algimantą ir Raimundą su šeimomis.

Juzė ir Juozas Navasaičiai,
N. Tonawanda, N. Y.

A † A

ANTANINAI OŠLAPIENEI

mirus, jos vyrui Albertui ir sūnums su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškiam

Stefanija ir Vaclovas Biručiai

A † A

EVELINAI BRAZINSKIENEI

mirus, jos vyrui Algiui Brazinskui, vaikams ir Savickų šeimai reiškiam gilą užuojautą

Dana ir Jonas Bylėnai

Pirmajai šešt. Dr. V. Kudirkos mokyklos Elizabethe vedėjai

A.†A.

EVELINAI BRAZINSKIENEI

mirus, skausmo prislėgtus vyrą inž. arch. ALGIRDĄ BRAZINSKĄ, dukrelę REGINĄ, sūnų ALGĮ ir velionės tėvus p. SAVICKUS nuoširdžiai užjaučia

LB NJ apygarda

A † A

EVELINAI BRAZINSKIENEI

mirus, liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame vyrą Algirdą, dukrą Reginą ir sūnų Algirdą

Elizabetho Skautės ir Skautai

Mylimai žmonai ir mamytei

A † A

EVELINAI BRAZINSKIENEI

mirus, vyrą Algirdą, vaikučius ir visus artimuosius giliai užjaučiam ir kartu liūdim

Danutė ir Stasys Biručiai
Janina ir Antanas Snieškai

Mielam mūsų šeimos bičiuliui ANTANUI KAUNUI, mylimai žmonai ONAI mirus, reiškiam užuojautą ir kartu pas T. T. Pranciškonus užprašom 2 Šv. Mišias už velionės sielą.

Erna ir Antanas Antanaičiai ir šeima

NAUJI ŠVIETIMO TARYBOS ĮSIPAREIGOJIMAI

Iki š. m. pavasario lituanistinių mokyklų vadovėlių, pratimų ir jaunimo skaitinių išleidimu ir platinimu rūpinosi Kultūros fondas. Švietimo taryba rūpinosi jų paruošimu. Šios srities darbams gausėjant, Švietimo taryba, siekdama tikslingesnio darbų pasiskirstymo bei sklandesnio jų vykdymo, susitarusi su Kultūros fondo vadovybe, JAV LB centro valdybai pritarus, įsipareigojo rūpintis ne tik vadovėlių ir kitų mokslo priemonių paruošimu, bet ir jų išleidimu ir platinimu. Šiems darbams vadovauti mielai sutiko Švietimo tarybos narys Leonas Raslavičius. Jam talkins Kazys Rožanskas. Ir vienas ir kitas turi šiame darbe didelį patyrimą. L. Raslavičius prieš kelis metus buvo Kultūros fondo vicepirmininkas leidinių reikalams ir iki šiol tebesirūpina Chicagos aukštesniosios lituanistinės mokyklos vadovėlių leidimu. Kazys Rožanskas buvo Kultūros fondo reikalų vedėjas. Jis sutiko būti knygų sandėlio vedėju ir jų platintoju.

Pranešame lituanistinių mokyklų vedėjams, mokytojams, tėvams ir kitiems, kurie domisi Švietimo tarybos leidiniais, kad nuo dabar minėtų leidinių užsakymus reikia siųsti šiuo adresu: Leonas Raslavičius, 7234 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629; tel. (312) 776-3254.

Švietimo taryboje gaunami visi pradinių lituanistinių mokyklų vadovėliai ir pratimai. Be to, dr. Z. Ašoklio Lietuvos geografijos vadovėlis IX skyriui (V klasei), J. Ambraškos ir J. Žiugždos Lietuvių kalbos gramatika ir šios knygos jaunimui: D. Bindokienės Mieste nesaugu, G. Ivaškienės Baltasis stumbras, J. Minelgos Labas rytas, vovere (eilėraščiai), J. Švaisto Saunusis penketukas, Norimo Be namų ir V. Frankienės Vaidinimai jauniesiems. Šią vasarą išeina A. Giedriaus Tėvų pasakų II d. ir Jukis, Č. Grincevičiaus Velykų dovanėlė ir Igno Malėno A - ŽU (A B C . . .).

Perimtieji iš Kultūros fondo ir Švietimo tarybos išleistieji leidiniai bus skelbiami Švietimo gairėse ir kitoje lietuviškoje spaudoje.

Jonas Kavaliūnas,
JAV LB Švietimo tarybos pirmininkas

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

2 dol. Iš N. Y. valst. A. Malinauskas, P. Kudas, E. Jankauskas, A. Kepalas, J. Butkus, A. Vasiliauskas, E. Lioba, Woc haven; J. Petrėnas, M. White, A. Kivyta, S. Remeza, Brooklyn; A. Petraitis, P. Želvys, A. E. Ošlapas, R. Šidlauskas, A. Kantakevičius, S. Rūkštelė, Richmond Hill; A. Lingis, T. K. Jasaitis, M. Cibas, Great Neck; L. Parzel, Floral Park; A. M. Jankauskas, Ozone Park; M. Skirmont, Valley Stream; kun. R. K. Baltch, Amsterdam; L. Tiškus, Flushing; kun. M. Čyvas, Albany; J. Pilauskas, Bayside; M. Kumas, Syosset; S. Licota, Centerech. Iš Mass. valst.: P. Mažeivienė, U. Kerulis, Worcester; O. Ulevičius, P. Grinkevičius, So. Boston; F. Pašakarnis, E. Yackevicz, R. Jasiūnas, Brockton; D. Leveckis, Westwood; A. Grabauskas, Wilkinsonville; J. Žemaitaitis, Waterbury; M. A. Minikauskas, Grafton. Iš Conn. valst.: V. M. Grybauskas, Gales Ferry, K. Jurkevičius, Wethersfield; B. Bart, Hartford; Z. Seliokas, Southbury; J. Bružauskas, Ansonia; C. Valickus, Guilford. Iš N. J. valst.: J. Švedas, P. Kudulis, A. V. Staknis, K. Valužis, Elizabeth; V. Bioševas, Harrison; J. J. Ardys, Cherry Hill.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO Administracija

Planas, kaip nuvažiuoti į BATUNo festivalį, kuris bus rugpiūčio 21 latvių Priedainėje, Freehold, N. J.

Lietuvės laiškas JT draugijos žurnale

Helen V. Kulber pasiuntė laišką Jungtinių Tautų Draugijos leidžiamam žurnalui Vista. Tą laišką žurnalas paskelbė savo liepos - rugpiūčio laidoje. Laiško autorė pasisako dėl Thomas A. Hoge straipsnio "A Study in Discord", išspausdinto to žurnalo kovo - balandžio laidoje. Ji sakosi esanti ypatingai dėkinga straipsnio autoriui už pastabą, kad "Azijos - Afrikos tautos . . . niekada nėra bandžiusios iškelti klausimo, liečiančio Sovietų kolonializmą ir jo padarinius Latvijoje, Estijoje ir Sovietų Armėnijoje". "Tačiau, — sako laiško autorė, — aš negaliu suprasti, kodėl nepaminėta Lietuva, kuri su Latvija ir Estija sudaro tris Baltijos tautas, 1940 Sovietų Rusijos prievarta okupuotas".

Žurnalo Vista redaktorius šio laiško autorei atsiuntė padėką, kartu pareikšdamas, kad, jo įsitikinimu, Lietuvos vardas straipsnyje buvęs praleistas neapgalvotai ir kad būsiąs į tai atkreiptas dėmesys Laiškų Redakcijai skyriuje.

H. V. Kulber tam pačiam žurnalui pasiuntė Lietuvos vyčių išleistą kun. A. J. Contons straipsnį "Religious Freedom in Lithuania — Soviet Myth".

SPORTAS

PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ PIRMENYBĖS

1971 m. Š. Amerikos Pabaltiečių prieauglio klasių ir Š. Amerikos lietuvių visų klasių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 11 d. Clevelande. Varžybas vykdo Clevelando LSK Žaibas.

Pabaltiečių ir lietuvių prieauglio pirmenybės vyks šiose berniukų ir mergaičių klasėse: D (11 m. ir jaunesni), C (12 - 13 m.) ir B (14 - 15 m.). Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų pasekmių, atskirų rungčių visai nevykdant.

Kartu bus vykdomos lietuvių pirmenybės vyrų, moterų ir jaunių A (16 - 18 m.) klasėse. Šios pirmenybės turėjo būti išvestos iš pabaltiečių pirmenybių, įvykusių liepos 24 d. Toronte, tačiau dėl palyginus negausaus lietuvių dalyvių skaičiaus nutarta lietuvių pirmenybes vykdyti atskirai, rugsėjo 11 d.

Varžybos vyks Cuyahoga Community College stadijone, 2900 Community College Ave., Clevelande, Ohio. Pradžia: 11 val. r. Šis naujas stadijonas turi tartano bėgimo ir šuolių takus, tinkamus vartoti ir lietingame ore ("All weather").

Reikia tikėtis, kad šiose idealiose sąlygose vykdomos varžybos sutrauks gausų dalyvių skaičių. Klubai ir pavieniai sportininkai kviečiami gausiai dalyvauti. Smulkios informacijos išsiuntinėta visiems lietuvių sporto klubams. Suinteresuoti pavieniai sportininkai prašomi kreiptis į rengėjus šiuo adresu:

Algirdas Bielskus, 30207 Regent Rd., Wickliffe, Ohio 44092 tel. (216) 944-3390.

ŠALFASS-gos Lengvosios Atletikos K-tas

ŠACHMATŲ PIRMENYBĖS

Šiaurės Amerikos Lietuvių Šachmatų pirmenybės įvyks Chicagoje rugpiūčio 28 - 29 dienomis. Į jas jau užsiregistravo daugelis Chicagos žaidėjų — P. Tautvaišas, A. Jasaitis, K. Jankauskas, A. Zujus, A. ir P. Šalkauskai, V. Karpuška, M. Rimkus, V. Kizlaitis, M. Mikutaitis ir kiti. Laukiame žaidėjų iš Kanados, Bostono, New Yorko, Clevelando, Kalifornijos ir kitų vietovių.

Prašome registruotis pas R. Fabijoną, 7744 So. Troy, Chicago, Ill. 60652. Tel. 737-0770.

LB Woodhaveno apylinkė pagamino ženklelį klijuoti ant automobilio langa (de-cal):

aukso spalvos rėmuose, baltas vytis raudoname fone. Dydis: 2½x2 inčų. Galima užsisakyti paštu prisiunčiant $1.00 už ženklelį — DARBININKO administracija, 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N.Y. 11221.

Dviejų giminaičių vestuvės

Šių metų birželio 29 įvyko vestuvės Aro Staniulio su Irena Baltramonyte. Susituokė Švč. Mergelės bažnyčioje Chicagoje. Pą pačią dieną, birželio 29, Mykolas Hodelis susituokė su June-Ellen Pass. June-Ellen yra čekė, tai jie buvo sutuokti čekoslovakų katalikų bažnyčioje Phillips, Wisc.

Aras Staniulis yra sūnus Adelės ir inž. Ches. Staniulio, Detroit, Mich. Adelė yra duktė knygnešio ir vargonininko Jono Kumečio, visą amžių gyvenusio Veliuonoje. Aras yra Jono Kumečio anūkas. Jis yra pasižymėjęs sportininkas, krepšinio žaidėjas, veikia skautų organizacijoje, baigęs Wayne valstybinį universitetą Detroite. Irena taip pat pasižymėjusi skautė, mokslų baigti grįš į De Paul universitetą Chicagoje, Ill. Jaunieji povestuvinei kelionei buvo išvažiavę į Europą.

Mykolas Hodelis — sūnus Albino ir Rūtos Hodelių ir anūkas Jono Hodelio, kuris buvo vargonininkas prie kun. Kaulakio Philadelphijoje. Mykolas yra Jono Kumečio proanūkas. Vestuvėse dalyvavo tėvai, jaunojo broliai lakūnai ir apylinkės ūkininkai.

Nors vestuvėse negalėjau dalyvauti, bet linkiu savo giminaičiam laimingo ir gero gyvenimo.

Natalija Kumetytė-Stilsonienė

Vienas Philadelphijos psichiatras tvirtina, kad galima nustatyti šeimininko psichinių sutrikimų pobūdį, tiriant jo šuns ar katės elgesį.

1964 Britų mokslo įstaiga, ištyrusi Napoleono Buonapartė plaukus, rado, kad jis buvo nužudytas — nunuodytas arseniku.

Tiems, kurie vaidina klaunus, negali būti leidžiama pasakyti daugiau, negu parašyta.

Shakespeare

Gera gerai galvoti, o dieviška gerai daryti.

Horace Mann

Gera pradžia yra jau pusė darbo.

APARTMENTS FOR RENT

WANTED:

ROOMS, FURNISHED APARTMENTS and UNFURNISHED APARTMENTS

Suitable for single and married law students. Available September 1st. To list Call:

ALBANY LAW SCHOOL

434-0138

BETWEEN 9 A.M. and 12 NOON

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

GRILL MAN
Split shift 4 nites and 2 days
Steady work, excellent salary
Apply in person
LINDWOOD DINER
2870 Linden Blvd. Brooklyn, N.Y.

RESTAURANT

SOPHIES RESTAURANT
Open 5 Days a week for Breakfast & Lunch Good food at reasonable prices
343 St. Nicholas Ave.
Ridgewood, Queens
Call EV 2-9658

TONY DA CENECA TAVERN &RESTAURANT
Open 7 days a week Good food & excellent service. For Weddings, Parties, Communions & Confirmations
72 Elm Road, Newark, N. J.
201 - 589-0376

H. W. FEMALE

EXP WAITRESS Nites must be able to work Holidays & Weekends Steady, nice working conditions
INTERNATIONAL HOUSE of PANCAKES
232nd St., Bronx, N. Y.
Ask for Mr. Jones

MALE - FEMALE

Spanish projects director to develop programs for the concentrated employment program clients. Must be bilingual (English & Spanish). Must know the social and economic Spanish problems in Springfield, experience and ability in developing this kind of programs. Experienced in supervision. Salary $7,200 to $12,329. Contact Personnel Offices, Springfield, Mass. 01109 — (413) 781-1053

DISPLAY

STRATIS & SONS RESTAURANT
Open 6 days a week Closed Sundays
Facilities for banquets and parties
20 Hamilton Street Paterson, N.J.
Call 201—742-0433

ROBERT'S AUTO BODY SHOP —
41 Tulip Street Passaic, New Jersey
Collision Experts
Call 201—473-0012

Restaurant — $100,000 yearly newly decorated. Established 26 years. Also coin operated dry cleaning plant for sale. Retiring call 212 GR 4-9808

Lake Grove, L.I. 3 bedroom split 100 x150, 2 kitchens, 1½ baths, playrm, wall to wall carpeting throughout, patio and air conditioners — price $26,990. For app. call (516) 884-1649

REAL ESTATE—WESTCHESTER Pound Ridge. Quiet dignity yet with everything for casual living and graceful entertaining. Central air conditioning, central vacuums, standby generator, garage door opener, dumb waiter, darkroom, projection booth, three fireplaces, sauna room, bidet and large workshop. A heated Wagner pool with automatic clorinator & cleansing whips is surrounded by woods (914) 946-4970/764-5184

Plainfield, N.J. 3 yr old 4 bedroom home, ½ acre land, central air conditioned, finished basement, large living room, modern eat in condition, dining room, den, recreation room. Suitable for large family. Large 2 car garage attached Principals only. Priced for quick sale. 201—756-5775

GARAGE-Body Shop for Sale with 17 acres land main highway good opportunity. Other interests must be seen to appreciate. Will take mortgage. Must sell. 518—943-4710

LUNCHEONETTE FOR SALE — Good opportunity. Must sell at sacrifice for $6,000 due to illness. Call (201) LA 5-9357

BROTHERHOOD WEEK

ROCKET TRANSMISSIONS, INCORPORATED
2319 McDonald Avenue
Bet Avenue U & Neck Road
Brooklyn, New York
Call ES 5-3333

HELP WANTED MALE FEMALE

PLASMA DONORS WANTED
All Types
Monday thru Friday, 7 A.M. to 2:30
ELIZABETH BLOOD DONOR CENTER
1111 Dickinson St., Elizabeth, N.J

PIZZA

RIVER'S EDGE PIZZERIA
Open 6 days a week We deliver from 5 P.M. to 11 P.M.
19 State Highway 5
Edgewater, N. J.
Call 201 - 941-0442 Ask for Pat

SERVICE

LA JOYA GIFT SHOP
Open 6 Days a Week
For the Finest of Jewelry & Gifts use our layaway plan
4419 Bergenline Avenue
Union City, New Jersey
Call 201-865-0725

L & W AUTO CLEANING CORP
Simonizing blue coral porcelainizing interior shampooed convertible and vinyl tops cleaned — Call for more info dial 201—487-3060 — 118 Atlantic Street Hackensack 07601

Aven Auto Body open 5 days a week complete collision repairs estimating, welding, painting. 23 Kearny Ave., Kearny NJ call 201—997-0375, Enzo

Mario's auto inspection service complete brake repairs front end work, electrical work tune ups our specialty auto repairs skilled mechanics Shell Bay Road Mayville opp exit of State Inspection Sta. 609—465-5607

Flynn Appliances Inc. 2 stores: 201 568-1500 — 44 Grand Ave. Englewood, N.J.; 201 664-1500 — 163 Westwood, N.J. Air conditioners $99 up.

HEAR WITH NOTHING IN EITHER EAR!!
NO ONE WILL KNOW YOU WEAR A HEARING AID
FREE DEMONSTRATONS NO OBLIGATON
SAMOTONE HEARING AID CENTER
8009 5th Ave., B'klyn.
833-9848
WE ACCEPT MEDICAID

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
— Allen R. Shipley —

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK
Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD, President
Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš $213,000,000.
CURRENT DIVIDEND RATES
• Regular a/c — 5¼ %
• Special Notice a/c — 5½
• 1 year Term Deposit — 5¾ %
• 2 year Term Deposit — 6%
— All Accounts Compounded Daily —

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE
AUDRONĖ
87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425
• Visai arti šiltos srovės atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom) • Duodamas geras lietuviškas maistas • Vila AUDRONĖ atidaroma vasarojimui nuo birželio 26 d. iki rugsėjo 18 d. ir jau dabar priimami užsakymai • Kreiptis: E. JANSONAS 15 Rosedale St. Boston, Mass. 02124, tel. 288-5999, o po birželio mėn. 20 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod 02655 — Mrs. Marija Jansonas • Visi maloniai kviečiami atvykti praleisti savo atostogas.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!
9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9
New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewoode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northpert, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushinge: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

Academy of the Holy Family
A RESIDENTIAL AND DAY SCHOOL
Grades 9 to 12
College preparatory - General & Commercial Courses
New Library. Small Classes. State Approved
Address all inquiries to the Principal
Academy of the Holy Family
West Main Street Baltic, Conn. 06330 • (203) 822-8241

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Kultūros Židinys 827-9865

Aušros Vartų bažnyčia New Yorke dabar baigiama atremontuoti iš lauko ir iš vidaus. Darbus atliko bažnyčių dekoratorius Jonas Subačius su savo pagalbininkais. Viduje atnaujinti visi altoriai, pataisyti ir atnaujinti vargonai.

Metiniai Aušros Vartų parapijos pietūs šiemet bus spalio 31 tos parapijos salėje. Kviečiami dalyvauti visi parapiečiai ir parapijos bičiuliai.

Liet. Kariuomenės šventės minėjimas šiais metais rengiamas lapkričio 27. Rengia karių ramovė.

Grandinėlę, pasižymėjusį Clevelando tautinių šokių ansamblį, į New Yorką vėl pakvietė Laisvės Žiburio radijo valandėlė. Jų koncertas su visai nauja programa bus kitų metų balandžio 9 d. Lincolno Centro Filharmonijos salėje Manhattane.

L. B. New Yorko apygardos valdyba posėdžiavo rugpiūčio 9, pirmadienį, Kultūros Židinyje. Daugiausia laiko skirta, kaip surengti JAV Lietuvių Bendruomenės 20 metų sukakties minėjimą. Minėjimas rengiamas New Yorko apygardos drauge su centro valdyba. Visus technikinius darbus atlieka New Yorko apygarda. Ji taip pat parūpina ir didesnę dalį programos. Jau dabar paaiškėjo, kad šiomis sąlygomis neįmanoma surengti koncerto Lincolno centre, nes susidarytų per didelės išlaidos, kurias sunku būtų padengti. Sukakties minėjime pasilieka šie punktai: dail. J. Bagdono paroda Kolumbo vyčių salėje Woodhavene (jau salė užimta). Paroda atidaroma spalio 8, penktadienio vakare. Šeštadienį, spalio 9, — Kultūros Židinyje vyks seminarai, kuriuose bus kalbama apie konkrečią Liet. Bendruomenės ateities programą. Iškilmingas sukaktuvinis posėdis — akademija bus apie 3 val. Posėdžiui dar nėra galutinai susitarta dėl salės. Tos dienos vakare — susipažinimo vakaras su jaunimo programa ir šokiai. Sekmadienį, spalio 10, iškilmingos pamaldos. Sukakčiai atžymėti bus išleistas ir specialus leidinys, kuriame galės visi pasveikinti Lietuvių Bendruomenę.

Benediktas Budrevičius, BATUNo direktorius - antrininkas, vadovaus tvarkdariams BATUNo festivaly.

"Dzintars", latvių tautinių šokių ir kanklių ansamblis iš New Jersey, dalyvaus Baltijos festivaly rugpiūčio 21, Freehold, N. J. ir atliks latviškąją programos dalį.

Jurgio Ambroziejaus Pabrėžos 200 metų nuo gimimo sukaktis minima spalio 17 Kultūros Židinyje. Rengia Kat. Mokslų Akademijos židinys. Pabrėža buvo pranciškonas, gyvenęs Kretingoje ir pasižymėjęs savo pamokslais, žemaitiškais raštais, rašęs net eiles. Buvo išleisti jo pamokslai 19 a. pradžioje. Taip pat jis buvo žymus botanikas, surinkęs didelius Lietuvos augalų rinkinius, rašęs botanikos žodyną. Per augalus, per gydomąsias žoleles jis buvo priėjęs ir prie medicinos. Surengtoje akademį kalbės istorikas Tėv. dr. V. mijoje apie Pabrėžos asmenį kalbės istorikas Tėv. dr. V. Gidžiūnas, apie gamtininką - botaniką — Tėv. J. Venckus, S. J., apie Pabrėžą mediką — dr. V. Paprockas. Taip pat bus išstatyti ir jo rankraščiai, surengta jo gyventos aplinkos nuotraukų parodėlė.

Dail. Česlovo Janušo paveikslų paroda rengiama rugsėjo 25 ir 26 Kultūros Židinio patalpose. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacija.

Dail. Onos Paškevičienės tapybos kūrinių paroda rengiama spalio 30 - 31 Kultūros Židinyje. Rengia LMK Federacija.

Kęstutis K. Miklas, BATUNo prezidentas, rugpiūčio 7 su šeima automobiliu išvyko į Kanados kalnus vakaruose mėnesiui atostogų. Kelionės metu, pakeliui ir grįžtant, aplankys didžiąsias lietuvių kolonijas vakarinėse JAV valstijose, ta proga taipgi susitiks su pabaltiečių visuomenės vadovais ir tarsis dėl BATUNo ateities veiklos Jungtinėse Tautose.

Apreiškimo parapijos choras pakviestas giedoti į Auriesville, N. Y., Amerikos kankinių šventovėn. Ten rugpiūčio 22 bus lietuvių diena, kurią rengia Amsterdamo apylinkės lietuviai. Choras važiuoja autobusu ir kviečia visuomenę, norinčią aplankyti šventovę, keliauti kartu. Vietų skaičius ribotas. Vietas galima užsisakyti pas choro pirm. V. Radzivaną, 441-2304. Kelionė ten ir atgal — 10 dol. Išvyks 9 v. iš Woodhaveno ir pasiims keleivius prie Apreiškimo parapijos bažnyčios.

Antaninai Ošlapienei mirus, dol. Tautos Fondui aukojo New vieton gėlių prie jos karsto 25 Yorko Sandaros ir valstiečių liaudininkų kuopos.

Mirusieji

Vincentas Gasparavičius, 83 m. amžiaus, gyv. Maspethe, mirė rugp. 13. Palaidotas iš Viešpaties Atsimainymo bažnyčios rugp. 16 šv. Karolio kapinėse. Velionis paskutiniu laiku sirgo ir prieš mirtį įsiamžino į tėvų pranciškonų statomą Kultūros Židinį, paaukodamas tūkstantinę. Šermenimis rūpinosi Kodžio laidotuvių įstaiga Maspeth, N. Y.

Stasys Matyckas, 37 m. amžiaus, gyv. Plainfield, N. J., mirė rugpiūčio 14 d., palaidotas rugpiūčio 18 d. Paliko liūdinčią žmoną ir mažamečius 4 vaikučius. Laidotuvėmis rūpinosi Higgins Funeral H. Velionies tėvelis mirė prieš keletą metų.

Ona Survilienė, 68 m. amžiaus, gyv. Brooklyne, mirė rugp. 13, palaidota iš Apreiškimo bažnyčios rugpiūčio 17 šv. Karolio kapinėse, kur ilsisi prieš keletą metų miręs jos vyras. Paliko sūnų Joną, brolius bei seseris Lietuvoj. Šermenimis rūpinosi A. J. Baltrūnas.

Edvardas Gurskis, 64 m. amžiaus, gyv. Jersey City, N. J., mirė liepos 30, palaidotas rugpiūčio 3 iš Šv. Onos bažnyčios, kuriai velionis daug dirbo. Laidotuvių metu mišias aukojo buvęs klebonas prelatas J. Scharnus, asistavo dabartinis klebonas Vl. Karalevičius ir velionies giminaitis T. Petras Baniūnas, O.F.M. Palaidotas Šv. Vardo kapinėse Arlington, N. J.

Paliko liūdinčią žmoną Oną, sūnų Edvardą su šeima bei kitus giminaičius.

Padėką reiškia kunigams, pažįstamiems ir draugams už užuojautas, maldas, užprašytas mišias, gėles ir palydėjusiems į kapus. Liūdinti žmona ir sūnus Edvardas.

Prieš išvykdamas į Romą, prel. J. B. Končius, Balfo garbės pirmininkas, nuo rugpiūčio 27 iki rugsėjo 2 viešės New Yorke. Ta proga Balfo centro valdyba ir Balfo New Yorko skyrius rengia jam atsisveikinimą - išleistuves rugpiūčio 28, šeštadienį, 7 val. vakare Kultūros Židinio patalpose (361 Highland Blvd., Brooklyn). Bus trumpa akademija ir neformalus pobūvis. Laukiama gausiai atsilankant buvusių Balfo pirmininko bendradarbių, lietuvių organizacijų atstovų ir Balfo rėmėjų iš Didžiojo New Yorko srities.

Dr. V. Slavinskas praneša, kad jo vadovaujamoj ligoninėj Monticello N. Y., plečiant biznį, reikalingas buhalteris. Kas domisi tokiu darbu, kreiptis tiesioginiai: Dr. V. Slavinskas, P. O. Box 429, Monticello, N. Y. 12701. Tel. (914) 794-6660 arba 794-5550.

Dail. J. Galdiko paroda rengiama gruodžio 11, 12, 13 ir 14 dienomis Kultūros Židinyje.

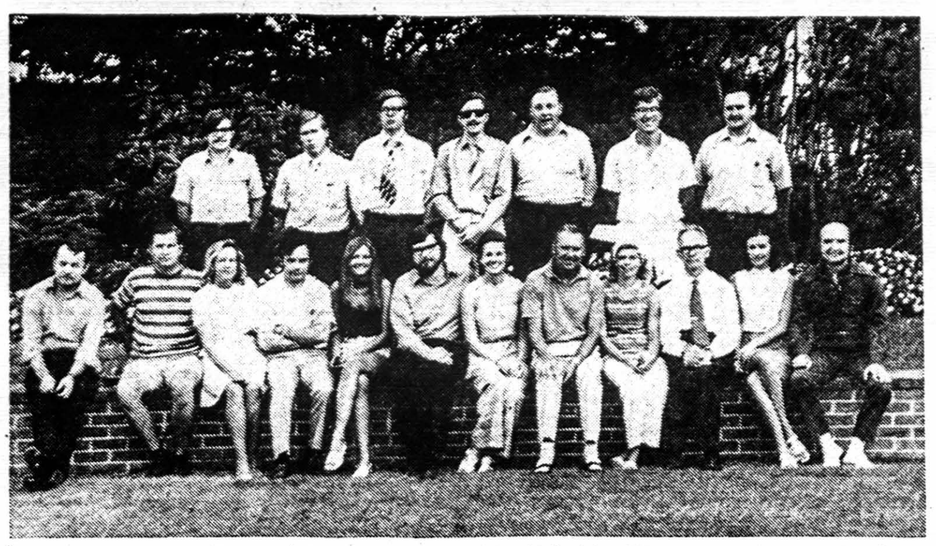

Posėdžiavę Jaunimo Kongreso reikalais pas dr. A. Kazicką. Iš k. I-je eilėje P. Žumbakis, A. Budreckis, R. Čerkeliūnienė, J. Gaila. G. Kumpikaitė, R. Sakadolskis — kongreso pirmininkas, M. Lenkauskienė, dr. J. Kazickas — finansų komisijos pirm., L. Šileikytė, St. Barzdukas — PLB cv pirmininkas, N. Žukauskienė, V. Vebeliūnas, I-je eilėje J. Oniūnas, S. Mikaliukas, P. Stončius, J. Ulėnas, A. Sabalis, S. Arūnas ir dr. V. Vygantas.

ŠUOLIAIS ARTĖJA JAUNIMO KONGRESAS

Po eilės paruošiamųjų svarstymų paaiškėjo II pasaulio jaunimo kongreso datos:

1972 birželio 24 - liepos 9 Chicagoj vyks įvairios parodos, susijusios su jaunimo pasiekimais.

1972 birželio 29 - liepos 4 manifestacinė kongreso dalis Chicagoje.

1972 liepos 5 - 8 studijų dienos viename universitete prie Chicagos.

1972 liepos 10 - 15 jaunimo stovykla prie Toronto, Kanadoj.

★

Šio didžiojo įvykio lėšoms telkti New Yorke sudarytas finansų komitetas, kuriam sutiko vadovauti dr. Juozas Kazickas. Per pusmetį komitetas rinkosi mėnesinių pasitarimų. Platesnio pobūdžio posėdis sušauktas rugpiūčio 7 dr. Juozo ir Aleksandros Kazickų vasarvietėj East Hampton, Long Island. Susirinkę gražioj aplinkoj, visi turėjo progos tarpusavyje artimiau susipažinti, kas norėjo, ir pasimaudyti baseine, o po pietų pradėjo oficialią dalį.

Dalyvavo: PLB valdybos pirmininkas Stasys Barzdukas, PLB jaunimo sekcijos vadovė Milda Lenkauskienė (abu iš Clevelando), JAV LB vicepirmininkas jaunimo reikalams Juozas Gaila, II pasaulio jaunimo kongreso komiteto pirmininkas Romas Sakadolskis, kongreso kontrolierius Saulius Mikaliukas, pavaduotojas Pijus Stončius (trys iš Chicagos), finansų komiteto ryšininkas Chicagoj Povilas Žumbakis ir finansų komitetas New Yorke: dr. J. Kazickas, Saulius Arūnas, dr. Algirdas Budreckis, Rima Čerkeliūnienė, Giedrė Kumpikaitė, Jurgis Oniūnas, Antanas Sabalis, Laima Šileikytė, dr. Jonas Ulėnas, Vytautas Vebeliūnas dr. Vytautas Vygantas, Nijolė Žukauskienė.

Posėdį atidaręs dr. Kazickas pažymėjo, kad finansų komitetas yra baigęs pradinius darbus ir yra pasiruošęs konkretiems žygiams, nes kongresas ne už kalnų.

Išklausęs R. Sakadolskio išsamų pranešimą, St. Barzdukas pasidžiaugė jaunimo ryžtu kongreso ruošoj.

Buvo pateiktas rūpestingai paruoštas kongreso finansų kontrolės planas, kad nė vienas doleris nenubyrėtų veltui (St. Mikaliukas ir P. Stončius). Vyt. Vebeliūnas pasiūlė finansų komiteto atskaitomybės planą.

Posėdis nusitęsė iki vėlyvo vakaro, nes susirinkę turėjo eilę idėjų ir galėjo pasidalinti nuomonėmis su kongreso aktyvu Chicagoj bei su PLB ir JAV LB pirmaujančiais asmenimis.

R. P. Č.

GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas įvyyks š. m. rugsėjo 4-5 The Pierre viešbutyje, 5th Ave. ir 61st St. New Yorke. Suvažiavimo darbotvarkėje pirmą dieną, šeštadienį, dr. B. Matulionis (Wallum Lake, R. I.) kalbės tema "Lietuvos gydytojo vaidmuo kovoje už savąją kultūrą ir laisvę"; Ramūnas Kondrotas (Harvard universitetas, Cambridge, Mass.). — "Keli bruožai iš Vilniaus medicinos draugijos vystymosi Lietuvoje 19-me amžiuje".

Po paskaitų — organizacinio darbo posėdžio pirmoji dalis. Vakare tame pat viešbutyje gydytojų ir svečių pabendravimas — banketas.

Sekmadienį pasidalina žiniomis dr. Ed. Kaminskas (Harvard u-tas, Cambridge, Mass); tema — "Ląstelių auginimo reguliavimas"; vet. dr. Petras Radvila (Bern, Šveicarija) tema — "Tetanuso profilaksė pas žmones ir gyvulius po sužeidimų". Dr. Rimgaudas Nemickas (Loyola u-tas, Maywood, Ill.) kalba tema "Myokardo revaskuliarizacija"; dr. Irena Giedrikienė (So. Orange, N. J.) — "Dešimties metų Phenylketonurijos apžvalga New Jersey valstijoje"; dr. Vytautas Damijonaitis (Poughkeepsie, N. Y.) — "Psichiatrijos evoliucija JAV po antrojo pasaulinio karo".

Po to bus organizacinio darbo posėdžio II-ji dalis, vakare — korporacijų ir kursų pobūviai.

★

Lietuviai gydytojai rengia savo suvažiavimus kas dveji metai renkama centro valdyba, aptariami bendri reikalai, pasidalinama naujausiomis medicinos žiniomis bei išradimais.

Lietuvių profesiniai suvažiavimai mūsų gyvenime turi didelę reikšmę, ypač gydytojų suvažiavimai, nes lietuvis gydytojas laisvajame pasaulyje aptarnauja 95 proc. lietuviškos visuomenės. Lietuvį gydytoją mes sutinkame visose lietuviškose organizacijose, parengimuose, daugumas jų yra stambūs rėmėjai mūsų politinių bei kultūrinių reikalų.

Dabartinę PLGS ir ALGS centro valdybą sudaro: dr. Vaclovas Paprockas, pirm.; dr. Bronius Radzivanas, sekr. ir ižd.; dr. Vytautas Avižonis, vicepirm. Suvažiavimo komitetą sudaro dr. Marija Žukauskienė — pirm., narės — dr. Aldona Skripkutė, dantų gyd. Regina Saldaitienė ir dr. Anastazija Goeldnerienė.

Monstrealio latvių tinklinio rinktinė rugpiūčio 21 specialiai atvyksta iš Kanados dalyvauti tinklinio varžybose BATUNo festivalio metu.

Estų moterų gimnazisčių grupė iš Lakewood, N. J. plačiai pagarsėjusi savo lanksčiais stilingais pasirodymais ne tik tarp pabaltiečių, bet ir tarp dalį BATUNo festivaly rugpiūamerikiečių, atliks programos čio 21 Freehold, N. J.

Dace Karklinš, latvių solistė, gyvenanti Hamiltone Kanadoje, dalyvaus latvių programos daly BATUNo rengiamame festivaly.

"Žibuoklių" sekstetas, vadovaujamas Liudo Stuko, dalyvauja BATUNo festivaly. Sekstetas pasirodys su nauju repertuaru, kur bus estų ir latvių dainų.

MIRĖ KUN. J. SVIRSKIO SESUO

Ji buvo vienintelė jo sesuo Onytė. Buvo palyginti dar jauna. Mirė staiga ir netikėtai, nuvežta į Bostono City ligoninę. Visos gydytojų pastangos paliko be pasekmių.

Kun. Juozas Svirskis yra šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone ilgametis vikaras. Kadangi šeima yra kilusi iš Haverhill, Mass., todėl ten vyko ir laidotuvės. Gedulingos pamaldos buvo šv. Ritos bažnyčioje, kurias atliko pats brolis už savo mylimą sesutę. Koncelebravo gražus kunigų būrelis — draugai, prieteliai ir bendradarbiai. Su kai kuriais iš jų kun. Juozas sėdėjo viename suole kunigų seminarijoje. Palaidojo Haverhill kapuose šalia tėvelių rugpiūčio 10 dieną, saulėtą antradienį. Šermenis atliko Rosinski and Sons Funeral Home, Haverhill.

Mes visi — draugai, prieteliai ir bendradarbiai — reiškiame mielam kun. Juozui nuoširdžią užuojautą jo sunkioje valandoje.

J. V.

Dvi ekskursijos į Kennebunkportą

Pranciškonų vienuolynas Kennebunkporte, Maine

Rudens ekskursija autobusu pas T. Pranciškonus Kennebunkport, Maine ir į Marijos šventovę La Salette, Ipswich, Mass.

Pirmoji ekskursija rugsėjo 4, 5, 6 d. Autobusas išeina **nuo T. Pranciškonų vienuolyno, 680 Bushwick Ave., Brooklyne,** rugsėjo 4, 9:30 v. r. sustoja prie Šalinskų šermeninės, 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Grįžtama rugsėjo 6 d. vakare.

Kelionė, 2 nakvynės ir 4 kartus valgis — asmeniui 45 dol. Bus aplankomos šventovės La Salette, Ipswich, Mass. Kennebunkporte iškilmingos pamaldos. Gamtos vaizdų bei medžių spalvų įvairumai. Kelionėj gali dalyvauti New Yorko ir apylinkės lietuviai Autobuse vietos numeruotos. Anksčiau užsiregistravę gauna pirmąsias vietas. Gautas patogus, modernus autobusas.

Kelionės reikalais skambinti T. Petrui Baniūnui (212) GL2-2923, Broliui Kazimierui GL 5-7068, Marytei Šalinskienei — 296-2244. Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Antroji ekskursija rugs. 4,5, 6 d. Autobusas sustos ir prie šv. Petro bažnyčios Elizabeth 8 v. r. Inform. reikalais ten kreiptis B. Delaisy, Elizabeth. 1-9633.

APREIŠKIMO PARAPIJOS

PIKNIKAS

įvyks

August - rugpiūčio 29

Franklin Square, L. I., N. Y.

Gros *Joe Thomas* orkestras

Durys atsidarys 1 val., šokiai prasidės 4 val. popiet

Gražus parkas, didžiulė naujai pastatyta salė, geras privažiavimas ir aikštė mašinom statyti.

Autobusas išeis 1 val. nuo Apreiškimo bažnyčios; 1:30 val. — nuo Šalinskų įstaigos Woodhavene. Nuo Jamaicos traukinio paskutinės stoties iki pat pikniko aikštės autobusas atveža per 15 minučių.

PLATTDEUTSCHE PARK RESTAURANT

1132 Hempstead Turnpike Franklin Square, L. I., N. Y.

Kviečiame parapiečius ir svečius dalyvauti.

BATUNo rengiamas antrasis

BALTIJOS FESTIVALIS-GEGUŽINĖ

įvyksta

šeštadienį, rugpiūčio 21, 1971

Latvių sodyboje
"PRIEDAINĖ"
Freehold, New Jersey

(prie 33 kelio, tik 5,3 mylios į rytus nuo 9-to kelio)

Programoje:

2:00 val. — Tinklinio varžybos
4:30 val. — Festivalio koncertas

Po programos pasilinksminimas ir šokiai

Veiks maisto ir gėrimų bufetas • bus didelė loterija • pabaltiečių spaudos knygynai • Į gegužinę galima atsinešti savo maistą ir gėrimus • Festivalio pradžia — 1 val. popiet • Festivalis įvyks bet kokiam orui esant.

Įėjimo auka: suaugusiems — 3 dol., studentams — 1.50 dol vaikai iki 12 metų nemokamai.

United Baltic Appeal, Inc.
BATUN